

XXXVII. ÉVFOLYAM

2025. 1. SZÁM

HAF

 HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

TARTALOM

Újévi lendülettel	3
Jutas emlékezete	4
Tapasztalatok és kihívások	
– A Tengerészgyalogság SNCOCS-tanfolyama	8
Nemzetközi instruktorképzésen	10
Egy meghatározó nemzetközi képzés	12
Best Warrior Competition 2025	13
Egy altiszt Ulmból	14
Ilyen érzés egy Leopardnak parancsolni	16
EUFOR Althea misszió a levegőből	20
Kutyák a biztonság szolgálatában	
– A párizsi olimpia biztosítása a hatlábúak szemszögéből	22
Nyomkeresés 2025-ben	
– Indián romantika, vagy használható képesség?	25
A fizikai felkészítés jelentősége	28

4

13

16

20

22

25

IMPRESSZUM

HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

Megjelenik évente öt alkalommal

2025. 1. szám

Kiadja a Honvéd Vezérkar

Szerkesztőbizottság

Elnök:

Kaszab Zoltán főtörzszászlós
az Magyar Honvédség vezénylőzászlósa

Tagok:

Bálint Ákos főtörzszászlós

Bogya Sándor főtörzszászlós

Filó László törzszászlós

Dr. Murinkó Attila ezredes

Sebestyén Tibor törzszászlós

Soós Lajos főtörzszászlós

Tömösközy Tamás Kálmán törzszászlós

A folyóirat kiadásában és terjesztésében közreműködik a HM Zrínyi Geoinformációs és Toborzástámogató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság – Zrínyi Kiadó

Felelős vezető:

Kulcsár Gábor ügyvezető

A Zrínyi Kiadó igazgatója:

Dr. Hajdú Ferenc

Felelős szerkesztő: Havasi Máté

Olvasószerkesztő: Kiss Zoltán

Grafikai tervezés: Győri László, Kiss Fanni Flóra

Tördelés: Kiss Fanni Flóra

Képfeldolgozás: Gróf István

Címlapfotó: Pintér Ákos

Szerkesztőségi titkár: Pásztor Júlia

pasztor.julia@hmzrinyi.hu

A szerkesztőség címe:

1024 Budapest, Szilágyi E. fasor 7–9.

Telefon: (70) 199-8648

E-mail: honvedaltishti@hmzrinyi.hu

Nyomdai kivitelezés:

HM Zrínyi Geoinformációs

és Toborzástámogató Közhasznú Nonprofit Korlátolt

Felelősségű Társaság,

Kreatív Tervező és Sokszorosító Igazgatóság

Felelős vezető: Pásztor Zoltán igazgató

Ár nélküli, belső terjesztésű kiadvány.

HU ISSN 1586-2917

A folyóirat teljes terjedelmében olvasható

a www.honvedelem.hu portál

kiadványok rovatában.

A Honvéd Altishti Folyóirat tagja
az Európai Katonai Sajtószövetségnek (EMPA).

Újévi lendülettel

Altisztek, légénységi állományú Katonák!

Az elmúlt év sok változást és sikert hozott, de egyben számos feladatot és kihívást állított a Magyar Honvédség és annak állományára elé. A jogi környezet változtatása elengedhetetlen feladat volt, amely segítségével a haderő funkcionális alkalmazása rugalmasabb keretek közé került, ezáltal szükség esetén a haderő azt tudja végrehajtani, ami a feladata: az ország megvédését. Ennek gyakorlati próbája a dunai árvíz során rögtön meg is valósult, ahol Önöknek köszönhetően emberi életet, valamint a lakosság javait a Magyar Honvédséggel közösen sikerült menteni. Azt a munkát, hozzáállást, tenni akarást és higgadt szervezettséget, amit a Magyar Honvédség tanúsított, csak egy szervezet képes bemutatni, amelynek tagjai felkészültek a feladataikra. És Önök felkészültek!

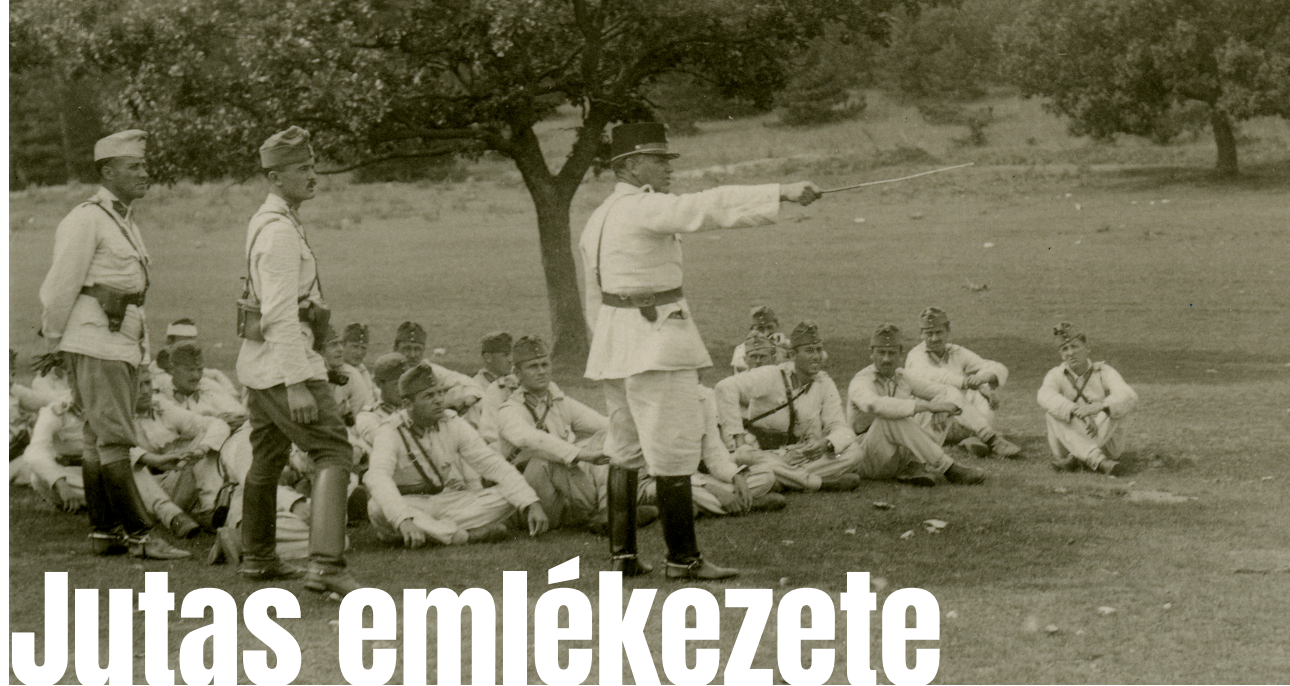
Az elmúlt évet szerencsére nem csak természeti katasztrófák jellemezték. Sikeres felkészítéseket, képzéseket, kiképzéseket hajtottunk végre, amelyek a harckészültségünket tovább emelték, nemzetközi feladatokban a magyar katonák hírét öregbítették, és nem utolsósorban a honvédelem terén elengedhetetlen tartalékos állomány létszámát is emelték. Azonban nem mondhatjuk, hogy innentől hátradőlhetünk! Folytatni kell a toborzást, mert az eszközök kiképzett katonák nélkül semmit nem érnek; folytatni kell a kiképzéseket és felkészítéseket, mert a katonának joga van a jó kiképzéshez; folytatni kell az önképzéseket, a fejlesztő foglalkozásokat, mert a katonának széles látókörűnek kell lennie ahhoz, hogy értse, mi folyik körülötte. Folytatni kell az altisztek képzését, mert a katonákat csak olyan altisztek vezethetik, akik a megfelelő képzettséggel és végzettséggel rendelkeznek őrmestertől az MH-vezénylőzászlóságig.

Az idei év sok feladatot szánt nekünk. Olyan feladatokat, kiképzéseket és gyakorlatokat, amelyek egész éven átívelő elemeket tartalmaznak. Ezek célja a haderő felkészültségének fokozása és új szintre emelése, a toborzás további erősítése és a haderő társadalomban elfoglalt helyének megszilárdítása. Ez nem megy az Önök munkája, elkötelezettsége és professzionális hozzáállása nélkül. Mi, altisztek a haderő gerince vagyunk, amely annyira erős, amennyire jó formában tartjuk. Azt kérem és várom el Önöktől: legyünk mindig a legjobb formánkban!

A társadalom példaként tekint a katonára. Mutassunk hát példát tudásból, emberségből, mutassunk példát viselkedésünkkel, megjelenésünkkel. Hiszem és tudom, hogy a haderő stabil alapokon nyugszik, mert olyan altisztjei és légénységi állományú tagjai vannak, mint Önök!

Köszönöm a munkájukat, és kihívásokkal, feladatokkal teli évet kívánok magunknak!

Kaszab Zoltán MH vezénylő zászlós, az MH vezénylőzászlósa

Jutas emlékezete

Tavaly, 2024-ben egy egész éven átívelő programsorozat keretében emlékeztünk meg az első hazai intézményesített altisztképző alapításának centenáriumáról. A rendezvények számos területen és megközelítésben fedték fel az iskola történetének pillanatait, eseményeit, kezdve az alapító okirat keletkezésétől a napjaink művészeinek alkotásaiban megfogalmazódott jutasi/altishti gondolatokig.

Az emlékév főbb eseményei, üzenete

Az emlékév kezdetét számos megbeszélés, valamint tervezés előzte meg, amely során pontról pontra rögzítették a jutasi iskola életét meghatározó főbb események dátumait és programpontjait. Ezzel párhuzamosan elkezdődött az emlékkiállítás tervezése. A jutasiak elfeledett indulóját Szentendre helyőrség zenekara gyakorolta, amely a Honvéd Férfikar művészi előadásában április 12-én, az emlékév hivatalos megnyitójának napján ismét felcsendült a Bálna Honvédelmi Központban.

A nyitórendezvényünk során vendégeinknek megtekinthették a kiállított emlékeket, képeket, dokumentumokat, illetve alkalmuk volt találkozni olyan katonai kollégákkal, akiknek a nagypapájuk, édesapjuk a jutasi iskola falai között nevelkedett, tanult. A megnyitó emlékezetes eseménye közé tartozik az emlékév alkalmából elkészített emlékv hivatalos bemutatója és első két példányának ünnepélyes átadása a honvédelmi miniszter és a Honvéd Vezérkar főnök számára. A jelenlévő leszármazottak között Szentesi Norbert alezredes és kedves családja

számára további feledhetetlen percek tartogatott ez a nap. Bezsenyi Tamás főtörzszászlóssal kiöltött „haditerv” alapján, a nagypapa elveszett jutasi iskolai tablóképmásolatának átadásával sikerült meglepni a családot, megköszönve a kegyesen őrzött családi emlékek kölcsönadását a kiállítás számára. A kiállítás májusig volt megtekinthető, majd utána vándorútra kelt újabb állomására, az MH Altishti Akadémiára, ahol tovább folytatódta az emlékév eseményei.

Májusban rendhagyó sorakozóval emlékeztek a száz évvel ezelőtti eseményekre, hiszen akkor terjesztették fel az iskola alapító okiratait, majd rendelték el annak a felállítását a HM eln. 9. osztály 9145. számú rendelete alapján, amely kimondta: négy évfolyamos, teljes ellátást nyújtó, díjmentes alsó fokú katonai iskola állítatik fel a hivatásos altisztek képzésére. Az első évfolyam növendékeinek maximális létszámát 154 főben határozták meg. A beiskolázásra az alábbi pályázati felhívás jelent meg:

**„A m. kir. Örkényi honvéd altisztképző és nevelő intézet I. évfolyamában folyó évi október hó 1-ével 154 teljesen díjmentes államköltséges hely fog betöltetni.
Az intézet jellege: négy évfolyamú, s teljes ellátást nyújtó honvéd altisztképző iskola.
Rendeltetése: a növendékeknek a m. kir. honvédség csapataltisztjeivé való kiképzése.
Állomáshelye: Örkény.”**

Az örkényi infrastrukturális akadályok miatt azonban az akkori vezetés hamarosan más helyszínt keresett az iskola részére.

Újabb helyőrségek, változó nevek, változatlan hitvallás

A szentendrei alakulótéren felsorakozott az összes katonai szervezet csapatzászlaja. Ismertették az iskola eredeti alapítási határozatát, majd az alakulatok vezénylőzászlóssai, az általuk képviselt altishti állomány nevében, átvették a sorszámozott egyedi emlékéveket.

Felidéztek az iskola megalapításának folyamatát, ami nagy kihívást jelentett az akkori vezetőség számára. Az örkénytábori elhelyezés infrastrukturális gondjai nem voltak megoldhatóak a szeptemberi iskolakezdésre, így másik helyszínt kerestek. Veszprém város 1924 nyarán felajánlotta a jutasi országút mentén álló, az első világháború idején épült katonai barakk-kórház, később tisztai üdülőtelep üresen álló épületeit. A munkálatok egészen 1924. november 8-ig nyúltak, amikor ünnepélyesen átadták az intézetet. Az évek során az iskola – 1944. decemberi, nyugatra történő kitelepítésének napjáig – számos újabb létesítménnyel gazdagodott. Az első évben három évfolyammal indult meg a képzés, és az intézetbe egyelőre kizárólag a honvédségnél szolgáló altisztek 14 évesnél idősebb gyermekeit vették fel. Később egyre emelkedő beiskolázási létszámmal működött, és az 1930-as évek elején elgondolás született egy másik altisztképző intézet felállítására. Azonban ez csak terv maradt.

Ezzel megoldódott az altishti kar utánpótlásának régóta húzódó kérdése. A képzési/kiképzési programokat, illetve tanmeneteket kialakították, és megfogalmazódott az akkori altisztektől elvárt követelmény: „Legyen jó katona, bátor, önfeláldozó, leleményes, rendszerető, jó megfigyelő, sokoldalú, jó emberismerő, művelt.”

A fenti feladatok és elvárások mentén épült fel a változatos tananyag, amely tancélja „a katonai szolgálat terén gyakorlati és elméleti kiképzés, az általá-

nos műveltség terén elméleti kiképzés révén biztos alap megteremtése ahhoz, hogy a növendékekből igen jól használható, derék csapataltisztek váljanak és idővel a honvédség közigazgatásában mint tisztviselők is alkalmazhatók legyenek. A hazafias és valláserkölcsi alapon való nevelésre különös gond fordíttatik”.

A kiképzés/felkészítés fegyvernemek szerint történt, és az iskola befejeztével minden hallgatónak 12 éves szolgálati viszonyt kellett vállalnia, amelynek letöltése után lehetőséget biztosítottak a katonai közigazgatásban létesíthető tisztviselői állásra.

A jutasi altisztképző a két évtizedes fennállása alatt több névváltozáson is átesett, párhuzamosan az oktatás újraszervezésével. 1929-től az intézmény Kinizsi Pál nevét viselte. Egyrészt, maga a tény, hogy a névadó nem vesztett csatát, fontos morális iránytű volt az altisztek számára, másrészt a legendák szerinti molnárlegényi származása ellenére elért magas beosztása, illetve ragyogó pályafutása példaértékű lehetett a növendékek előtt.

Az iskola hírnevét mindig az ott tanult nebulók eredményei, kiemelkedő helytállása és előmenetelük alapozták meg. Ez napjainkban sem változott. Azonban, ha megvizsgáljuk a jutasi iskola elhíresült megítélését, láthatóvá válik, hogy az altisztjelöltek, az altisztek szellemisége az, ami ezt a hírnevet eredményezte. A jutasi szellem mibenlétét legjobban példákkal lehet bemutatni, mivel a képzés nem csupán gyakorlati tudást adott át, de annak háborúban való helyes felhasználását is megtanította, és békeidőben is elvárta a kiemelkedő jellemet. A kiképzések során a környező falvakban szállásolták el a leendő altiszteket. Ilyenkor elvárás volt, hogy a házat és annak udvarát rendbe tegyék, valamint segítsenek a szállásadónak ott-tartózkodásuk alatt.

Szerteágazó társadalmi kapcsolatok

Jutas tárgy örökségét és a civil társadalommal kialakított szoros kapcsolatot jól példázza az altisztek önkéntes tevékenysége. Balatonszőlősen katolikus templomot terveztek és építettek, az iskola területén katolikus kápolnát és protestáns imatermet építettek fel. Kitakarították, kiegészítették a falu vízelvezető árkait, újakat építettek és minden más munkálatokban is szívesen álltak a helyi lakosság rendelkezésére. Így, érthető módon, a programsorozat legkiemelkedőbb pontja a balatonszőlősi kegyeleti esemény volt. A kutatások alatti sikeres kapcsolatfelvételnek köszönhetően az eseményt megtisztelte vitéz Markóczy György vezérőrnagy, iskolaparancsnok családja, melynek tagjai számos személyes történettel, adattal gazdagították ismereteinket. Az esemény fénypontját az iskola zászlaja újból elkészített másolatának ünnepélyes „hadrendbe állítása”, illetve ennek honvédelmi miniszter úr által az MH Altiszti Akadémiának adományozása jelentette.

A zászlót a Gödöllői Városi Múzeumban őrzött tervek, illetve a veszprémi Laczkó Dezső Múzeumban archivált fényképek alapján hosszadalmas munkával a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum muzeológusa és grafikus szerkesztette újra, hogy újrakészíthető lehessen. Gondos kezek hímezték a selyemszövetre az ábrákat, életre keltve az impozáns zászlót. Az eredetit 1926-ban Veszprém városa adományozta az iskola részére, további sorsáról sajnos nem rendelkezünk érdemi információkkal. Vannak írások, visszaemlékezések, amelyek a zászló elvesztéséről, elégetéséről tesznek említéseket, de napvilágra kerültek reményt tápláló emlékezetek, amelyek lengyel, illetve bajor területeken való elrejtését valószínűsítik. Mivel a zászló katonai

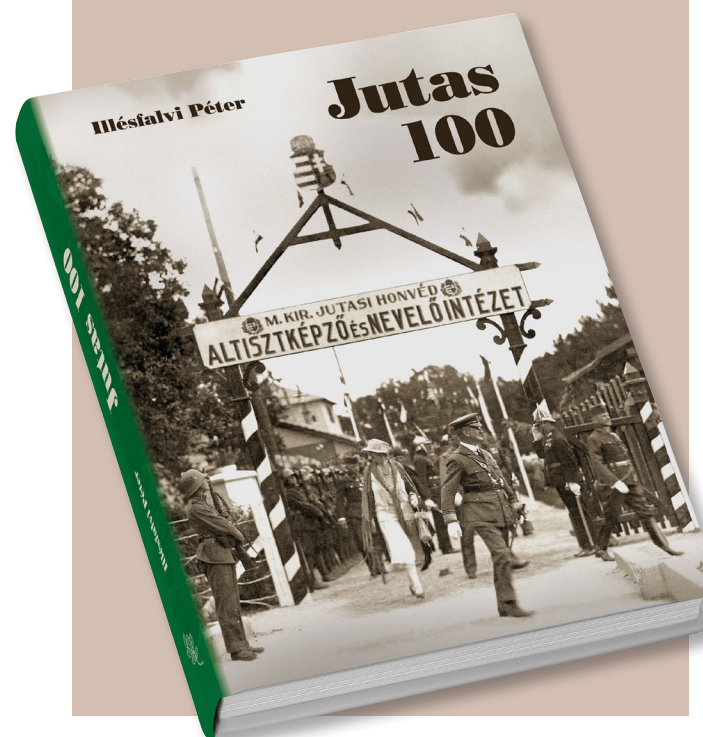
jelképek helyett vallási szimbólumokkal tarkított, elképzelhető, hogy valahol gondosan őrzik mint vallási jelképet, nem ismerve eredeti rendeltetését.

A vallási témakörnél időzve még elmondható: a jutasiak helyrehozták és gondozták a veszprémi Rab Mária-forrást, mely egyben kegyhely is volt az 1920-as évektől. 1941-re teljesen kitisztították a forrást, az oda vezető utat rendberakták, keresztet emeltek a kegyhelyen, továbbá rendszeres látogatóivá és gondozóivá váltak. A feladat döntő részét maga vitéz Markóczy ezredes (akkoriban még ez volt a rendfokozata) vállalta magára, ő alapította meg és emelte a forrást altiszti kegyhellyé, valamint alapított egy altiszti ezüst kelyhet. A jövőt hirdette ez a kehely, amelyet később az ezredes a soron következő parancsnokok gondjaira bízta. 1942 szeptemberében egy katonacsalád gyermekét keresztelték meg a forrásnál. Az emlékezetes napra tekintettel a megkeresztelt kislány részére a forrás- és kehelyalapító okirat másolatát adományozták, melyen az „erős hit, erős akarat” mondat alatt rögzítették e kislány nevét. Az akkori kislány napjainkban már büszke nagymama, aki sajnálja, hogy a háborús években az adományozott emlékek sajnos elvesztek.

Különleges bajtársi közösség, erkölcsiség

Az iskola történetét kutatva leginkább a tekintélyvel alapuló bajtársias közösség gondolata fogalmazódik meg bennem. Ha egy szóval kell meghatározni, akkor az összetartozás fogalma az, ami számomra leginkább kifejezi a jutasi szemléletet. A megállapításomnak számos, tettekben megformálódott bizonyítéka tárható fel különböző írásokban, dokumentumokban. Legkifejezőbb bizonyítéka Illésfalvi Péter hadtörténész *Jutas 100* című, az emlékévre kiadott könyve, amelyben 93 altiszt életpályáját, kiemelkedő helytállásának történetét olvashatjuk, a kutatás során megtalált családok történeteivel színesítve.

Megható példaként említek még egy anekdotát, amelyet egy könnyekkel küszködő idős bácsi mesélt, aki a történet idején a húszas éveiben járt: „Egy napon, az udvaron tevékenykedtem, amikor egy idegen a nevemen szólított. »Én volnék az«, feleltem. Erre az idegen csak annyit mondott: »Akit én keresek, az Önnél idősebb.« »Akkor maga édesapámat keresi!« Elkísértem édesapámhoz. Amikor a jövevény meglátta őt, felé rohant, lábai elé borult és könnyes szemekkel mondott köszönetet, hogy 1942 nyarán, a Don környékén, az »őrmester Úr« mint szakaszparancsnok visszament a lövészárkok előtti nyílt terepre és lövedékek becsapódásai közepette visszahozta őt a biztonságba. Édesapám röviden felelt az idegen köszönetére: »Mint akkor is mondtam, senkit nem hagyunk hátra.«»

Az iskola közösségépítő szellemére jellemző ez az idáig feledésbe merült történet. 1942 júliusában nagy árvíz vonult végig a Dunán és előtötte Bába község egy részét. Több ház árvízkarokat szenvedett, köztük Bagyom Ödön háza, aki ekkortájt utászként a Don környékén harcolt. Felesége, gyermekeit karon fogva bement férje állomáshelyére, a bajai utász lakatanyába és elpanaszolta kárukat. Az ott tartózkodó jutasi iskola műszaki tanszázának parancsnoka, Linder Mayer százados, hallva a tragédiát, azonnal cselekedett. A helyszínre utazott, a falu vezetésével egyeztetett, majd felettesei segítségét kérte és önkénteseket verbuvált. A kiképzésen lévő altisztjelöltekből önként jelentkezett 27, házépítéshez szükséges szakmával rendelkező utász, és szabadidejükben, részben saját költségen új házat építettek a családnak. A ház ünnepélyes átadására 1942. augusztus 20-án, a Szent István-napi ünneplés közepette került sor. Szerencsére a családdal sikerült felvenni a kapcsolatot és megtalálni a ház helyét. Sajnos csak a helyét, napjainkban ugyanis már csak egy földkupac hirdeti, hogy egykor itt egy család élt. A szomszédok és környékeliek azonban még emlékeznek a kis házikóra és falán a terméskő táblára, amely büszkén hirdette éveken át a jutasi altisztek nemes cselekedetét.

Az emlékévé célja, egyben a történelmi rehabilitáció kezdete, hogy a jutasi altisztekre ragadt negatív jelzők végre elhalványulhassanak, és megmutathassuk a kialakult előítélet ellenpólusát: nem mindenki volt olyan, mint ahogy évtizedeken át mesélték vagy vélték. Számos család kapott új reményt, hogy végre szabadon mesélhessenek, elmondhassák azokat a történeteket, cselekedeteket, amelyeket évtizedeken keresztül titkol-

niuk kellett. Végre meghallgatják őket, felszínre kerülhetnek emlékeik, büszkén mesélhetik a nagyapák, édesapák kitüntetéseinek, illetve életének történetét.

Elődeink hagyatéka erőt és támogatást ad

Az emlékévé véget ért, de ez nem jelenti azt, hogy újra el kell tenni a kinyitott aktákat. Feladatunk, hogy méltón ápoljuk múltunk ezen időszakának emlékeit, hűen szolgáljuk hazánkat, ahogyan ők tették. Példájuk adjon erőt számunkra, mert ők megjárták az igaz megmérettetést, a poklok poklát. Nemcsak a véráztatta harcmezőn álltak helyt, hanem a hadifogság keserves hónapjai alatt is. És a hadifogságból hazatértük után jutasi altiszthez méltó módon viselték a megaláztatásokat. Többen még így is büszkén hirdették, hogy kik voltak, hol tanultak, hová tartoznak.

Erre ismételen jó példaként szolgál egy történet, amelyet az emlékévé záróeseményén, november 29-én a Jutas-terem ünnepélyes átadásán osztott meg velünk egy idős testvérpár. Édesapjuk ejtőernyős volt, és vitéz Bertalan Árpád kötelékében szolgált. A jutasi iskola elvégzését követően kiképző altiszt lett az ejtőernyős csapatnál. Beosztottjai kedvelték őt emberséges, de mégis szigorú mivolta miatt. A testvérek együtt sétáltak édesapjukkal egy kicsiny városka utcáján az 1950-es évek vége felé. Egyszer csak látják, hogy valaki messziről, örömittasan integet feléjük. Közlebb érve az idegen lelassított és feszes „vigyázlépések” közepette közelítette meg őket. Megállt, tisztelgett és katonásan jelentkezett a régi kiképző őrmesterénél. Nem érdekelte, ki nézi rossz szemmel ezt a cselekedetet, mert ezt „nevelték belé”, és a kiképző őrmestere még mindig példaképet jelentett számára. Az említett őrmestert, kérésére, a család eredeti katonai öltözkéiben, kitüntetéseivel, bajonettjével és altiszti kardjával a mellkasán temette el, s így alusza örök álmát az egykor büszke jutasi altiszt!

Napjaink altiszti karának felelősségteljes feladatot jelent ápolni elődeink hagyatékát, gazdagítani és gondozni ránk hagyott emlékeit. Ez ősi vagyonszámunkra, amelyből, ha kell, példát, erőt és támogatást kaphatunk. Identitásunk, szervezeti kötődésünk alappillérei a múlt és hagyományainak ápolása. Fontos küldetésünk, hogy továbbadjuk mindezeket az értékeket a következő generációnak. Néha jusson eszünkbe egy jutasi altiszt korabeli intő gondolata: „Mert nem elég, Bajtársam, ha bizonyos eltöltött katonaidő után esetleg felvarrhatjuk a hivatásos háromszöget és az ezüstgombokat! Mert azokat tudni kell ám viselni is!”

Kollár László főtörzsszázlós

Tapasztalatok és kihívások

A Tengerészgyalogság SNCOCS-tanfolyama

2024. augusztus 1. és szeptember 27. között lehetőségem nyílt részt venni az Amerikai Egyesült Államok Tengerészgyalogsága által szervezett *Staff Non-Commissioned Officer Career School* (SNCOCS) tanfolyamon, amely a leendő törzsőrmesterek előmeneteli képzése. A tanfolyam a vezetési készségek, a pszichológia, a konfliktuskezelés, valamint az önismeret fejlesztésére koncentrált, miközben lehetőséget biztosított arra, hogy külföldi katonákkal ismerkedjünk és kulturális tapasztalatokat szerezzünk.

A kiutazáshoz mind a Magyar Honvédség, mind az Amerikai Egyesült Államok nagykövetsége számára terjedelmes dokumentum leadása szükséges. Ez a kulturális sokk miatt is megterhelő, hiszen fiatal altisztként ilyenmel itthon nem találkozok a katonákkal, de ez is a tapasztalatszerzés egyik mérföldköve annak, aki ilyen képzésre jelentkezik. Az előzetes

problémamegoldás során megélt fejlődés az utazás során felmerülő akadályok leküzdésében is segítség lesz. A tanfolyam nem oktatási része a kulturális különbségekből következő problémakezelő kurzusnak is tekinthető.

A quanticoi bázis nagy hatást tett rám. A szállás elfoglalása után találkoztam szobatársammal, aki a litván hadsereg tüzér őrmestere volt. A támaszpont hatalmas, és már az a tény, hogy egy ilyen nagy katonai városban tartózkodom, teljesen új élményként hatott. Quantico egyébként Virginia államban, az Egyesült Államok keleti partján található, és az Egyesült Államok Tengerészgyalogságának egyik legfontosabb bázisa. A település Washington D. C.-től körülbelül 64 kilométerre délre helyezkedik el, és a tengerészgyalogosok számára kulcsfontosságú helyszín a kiképzés és az oktatás szempontjából.

A támaszpont többek között arról híres, hogy itt található a tengerészgyalogság *Basic School*-ja, amely az összes frissen belépett tengerészgyalogos tiszt számára kötelező képzést biztosít. A bázis az amerikai tengerészgyalogosok vezetői kiképzésének központja

is, ahol a legfontosabb vezetői tanfolyamokat és speciális tréningeket tartják. Quantico a híres *Marine Corps War College* otthona is, ahol a tengerészgyalogosok magas szintű stratégiai és katonai elméleti képzéseket folytatnak. Itt található a *Marine Corps Base Quantico* (MCBQ), amely különböző katonai egységek, illetve az FBI és más szövetségi ügynökségek képzését végzi. Az ott folyó tevékenységek és kiképzések szorosan kapcsolódnak a nemzetközi katonai és rendvédelmi együttműködéshez, így Quantico fontos központ a teljes amerikai védelmi szektor számára. A Tengerészgyalogság számára a bázis a katonai oktatás és fejlődés szimbólumává vált, amely nemcsak az Egyesült Államok, hanem a szövetséges országok katonáinak is lehetőséget ad arra, hogy fejlődjenek és tanuljanak a legmodernebb katonai elvekről és taktikákról.

Az első napok során szabadon felfedezhettük a támaszpontot, és volt lehetőségünk megismerkedni a többi külföldi kollégával. A tanfolyam résztvevői és az oktatók nyitottak, segítőkészek voltak. A fejlődésre való törekvés, az érzelmi intelligencia és a kritikai gondolkodás pedig mind kiemelt szerepet kaptak a képzésben, ami különböző témakörökre összpontosított, kezdve a pszichológiától egészen a háborús játékok elemzéséig és a vezetői filozófiáig. Nagy hangsúlyt fektettünk a kommunikációra, a kritikus és etikus döntéshozatali készségekre, ami egy emberekkel foglalkozó őrmester életében elengedhetetlen. Ugyanakkor elemeztünk világháborús csatákat, írtunk különböző esszéket, foglalkoztunk az egészséges étkezéssel, illetve a testnevelés felépítésével. Ami viszont valóban gyakori eset egy őrmester/rajparancsnok életében, az a foglalkozástartás és egy kiegészítő harcparancs kiadása. Az utóbbi két téma állt hozzám a legközelebb, beosztásomból eredően. Az órák, foglalkozások meglepően izgalmasak voltak, folyamatosan bevontak minket is, a figyelmet folyamatosan fenntartották. Az egyes modulok lezárását vizsga követte.

A tanfolyamon kívül, szabadidőmben foglalkoztam a Tengerészgyalogság vegyes harcművészetével. Ebben is több övfokozat létezik. Az elején az alapvető ütő-, rugó-, dobótechnikákat, majd ezek kombinációit gyakoroltam. Nekem szerencsére volt tapasztalatom küzdősportokkal, így két hét alatt fel tudtam készülni a fekete öves vizsgára (magabiztos küzdelem földön, szituációk leereagálása).

Emellett a résztvevők számos programon vehettek részt, például meglátogattuk a Tengerészgyalogos Nemzeti Múzeumot és a Manassas Nemzeti Parkot, ahol polgárháborús csaták helyszíneit ismertük meg.

Az amerikai fővárosban, Washingtonban is volt lehetőségünk időt tölteni, ahol nemcsak a helyi nevezetességeket fedezhettük fel, hanem egy NFL-mérkőzésre is ellátogattunk, ami felejthetetlen élmény volt számomra. A Tengerészgyalogság évzáró programja, ahol a díszszázad parádés műsorral szórakoztatta a közönséget, szintén különleges pillanatok nyújtott. Az együtt töltött szabadidő során más nemzetek katonáival – köztük litván, szlovák, bahamai és amerikai kollégákkal – is baráti kapcsolatokat alakíthattunk ki, ami a jövőben is hasznos lehet.

A vizsga hetében záróünnepséget tartottak, egy *Mess Night*-nek nevezett rendezvényt, ahol a szakasz tagjai együtt szórakozhattak és megünnepelhettkék a tanfolyam befejezését. A végzetek közül többen is előléptetésben részesültek, köztük az egyik litván csoporttársam is, aki a törzsőrmesteri rendfokozatot kapta meg. A tanfolyam célja a tengerészgyalogosok és a külföldi katonák előléptetésének elősegítése, miközben a szövetséges országok katonái közötti szakmai kapcsolatok ápolására is nagy hangsúlyt fektetnek.

Összességében: az amerikai tengerészgyalogosok által tartott tanfolyam nemcsak szakmailag, hanem emberileg is hatalmas fejlődést hozott számomra. A képzés egyértelműen hozzájárult a vezetői képességeim fejlesztéséhez, és olyan készségekkel ruházott fel, amelyek segítenek a jövőbeni karrierem során. 🇺🇸

Molnár Gergő őrmester

Nemzetközi instruktorképzésen

A Magyar Honvédség Kinizsi Pál 30. Páncélozott Gyalogdandár kijelölt állománya 2024. október 6. és november 1. között részt vett a Csehországban található vyškovi katonai akadémián a Brit Katonai Felügyelő és Kiképzői Csoport (BMATT) által szervezett Instructor Training Course (ITC) tanfolyamon. Ez a nemzetközi képzés a brit katonai módszerek és eljárások elsajátítására összpontosított, lehetőséget biztosítva arra, hogy különböző országok katonái megismerkedjenek a brit katonai kiképzési rendszerekkel és megismerjék azok alkalmazását a gyakorlatban.

A Cseh Katonai Akadémia

Vyškov Csehország egyik történelmi városa, amely a katonai oktatás és kiképzés terén kiemelkedő szerepet játszik az országban. A településen található a Cseh Katonai Akadémia, amely a cseh hadsereg legfontosabb kiképző központja. A közeli katonai bázisokon zajló képzések nemcsak a cseh katonák számára, hanem nemzetközi szinten is nagy elis-

merésnek örvendenek, hiszen az itt oktatott módszerek a NATO és más nemzetközi szövetségek katonai képzési rendszereivel is összhangban állnak. Vyškov tehát kulcsfontosságú helyszín, ahol a világ különböző országainak katonái különböző szakterületeken vehetnek részt a legmodernebb kiképzési programokban.

A Brit Katonai Felügyelő és Kiképzői Csoport (BMATT) a világ számos régiójában működik. Célja, hogy a brit hadsereg tapasztalatait és kiképzési módszereit megossza más országokkal, különösen azokkal, amelyek nem tartoznak a NATO szövetségi rendszeréhez. A Vyškovban zajló tanfolyam tehát nemcsak a brit katonai tapasztalatok elsajátítására ad lehetőséget, hanem arra is, hogy más nemzetek katonái együttműködjenek egy közös cél érdekében, amely nem más, mint a hatékony és eredményes katonai kiképzés biztosítása.

A kiképzés felépítése és módszerei

A BMATT Instructor Training Course (ITC) célja, hogy a résztvevők megismerkedjenek a brit katonai kiképzés alapjaival, és elsajátítsák azokat a módszereket, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy más katonákat is hatékonyan képezzenek. Az oktatás első hetében a tantermi elméleti oktatás dominált, amit az alapvető katonai eljárások és a brit kiképzési elvek ismertetése követett. Eb-

ben az időszakban a résztvevők megismerkedtek a brit módszerek elméleti hátterével, amelyeket a későbbiekben a gyakorlatban is alkalmazni kellett.

A második héten a képzés már terepen folytatódott, ahol a résztvevők a fegyverkezelés alapjait sajátíthatták el. Ezen a szinten a résztvevők nemcsak a fegyverek használatát gyakorolták, hanem a biztonságos és hatékony alkalmazásukra vonatkozó szabályokat is megtanulták, amelyek elengedhetetlenek a katonai kiképzés szempontjából.

A harmadik héten tereptannal és harcászati alapgyakorlatokkal foglalkoztak, amelyek során a résztvevők egymásnak oktatták a különböző katonai eljárásokat.

A negyedik héten, a tanfolyam végén, az összes tanult módszert egy szakaszszintű gyakorlati kiképzés során kellett alkalmazniuk. Ez volt a tanfolyam csúcspontja, ahol a résztvevők a terepen, valós katonai helyzetekben alkalmazták a brit katonai kiképzés alapjait. Az oktatók folyamatosan figyelték a csoportokat, és javították a felmerülő hibákat, miközben biztosították, hogy mindenki megértse a célokat, és képes legyen azokat a gyakorlatban is alkalmazni.

A képzés kihívásai és tanulságai

A tanfolyam során a legnagyobb kihívást a nyelvi korlátok és a különböző országokból érkező katonák szakmai különbségei jelentették. A résztvevők eltérő háttérűek voltak és különböző nyelvtudással rendelkeztek. Az angolt használták közös nyelvként, de az eltérő nyelvi szintek és szakmai tapasztalatok kezdetben nehezítették az együttműködést. A csoport ennek ellenére gyorsan összhangba került, és hatékonyan együtt dolgozott a kiképzési feladatokon.

Fotók: a szerző és BMATT

A különböző katonai kultúrák és megközelítések összhangba hozása is kihívást jelentett. Azonban az oktatók segítettek abban, hogy a résztvevők át tudják venni a brit módszereket, miközben tiszteletben tartották a különböző nemzeti sajátosságokat. A tanfolyam során megtapasztalt csapatmunka és közös célok mentén végzett tevékenység lehetőséget biztosított arra, hogy a résztvevők ne csak szakmailag, hanem személyesen is fejlődjenek.

A tanult módszerek alkalmazása

A tanfolyamon megszerzett tudás és tapasztalat jelentős hatással lesz a Kinizsi Pál 30. Páncélozott Gyalogdandár kiképzési módszereire. A brit kiképzési eljárások könnyen beépíthetők a magyar katonák által a jövőben alkalmazott hazai kiképzési programokba. Az elméleti oktatás, a fegyverkezelés és a terepen végzett gyakorlati képzés mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a katonák képzése még hatékonyabbá váljon. A tanfolyamon tanult módszerek alkalmazásával a Magyar Honvédség tovább növelheti a katonai készségek szintjét és javíthatja a hazai kiképzés színvonalát. Az biztos, hogy a tanultakat használni fogom a jövőben az általam tartott kiképzési foglalkozásokon.

A tanfolyam során szerzett tapasztalat és a nemzetközi együttműködés lehetősége különösen értékes, hiszen a jövőben egyre fontosabbá válik a katonai képzés terén a különböző nemzetek közötti közös munkavégzés és tapasztalatcsere. Az ilyen jellegű nemzetközi kiképzések hozzájárulnak a katonai szakemberek fejlődéséhez és erősítik a globális védelmi együttműködések.

Egri Zsolt őrmester

Egy meghatározó nemzetközi képzés

A NATO School Németországban, a bajor Alpokban fekvő Oberammergau településen található. Az intézmény NATO NCO *Intermediate Leadership in a Multinational Enviromental* címmel képzést hirdetett meg, amelyen az MH 47. Bázisrepülőtér delegáltjaként vettem részt. A tanfolyamot 2024. április 15. és április 26. között tartották.

A NATO School Oberammergau a világ egyik legismertebb nemzetközi katonai oktatási központja, amely a NATO tagállamaiból és partnerországokból érkező katonai személyzet számára biztosít magas szintű képzéseket és szakmai fejlesztési lehetőségeket. Az intézmény már évtizedek óta fontos szereplője a NATO kiképzési és oktatási rendszerének. Célja, hogy olyan szakképzett katonai vezetőket és szakembereket képezzen, akik képesek sikeresen részt venni a nemzetközi katonai műveletekben és biztosítani a tagállamok közötti együttműködést a globális biztonság érdekében. Az iskola képzései nemcsak a NATO-tagállamok, hanem számos más nemzet számára is elérhetőek, ami lehetőséget biztosít a szövetséges országok közötti tapasztalatcserére és szakmai fejlődésre.

Az iskola a tanfolyam kezdése előtt két héttel felvette velem a kapcsolatot, és e-learning-rendszerüknek köszönhetően folyamatosan megkaptam elektronikus úton az aktuális információkat a képzésről. Pozitív tapasztalatom az is, hogy a tanfolyam vezetője, Miroslav Dulaj törzsőrmester (OR-9) személyesen felkeresett minden katonát, aki a kurzuson részt vett.

A NATO NCO *Intermediate Leadership Course* a NATO Iskola által szervezett képzési program, amely kifejezetten a középvezetői szerepekhez szükséges vezetői készségek fejlesztésére összpontosít. A tanfolyam célja, hogy előkészítse a résztvevőket a magasabb szintű vezetői pozíciókra és feladatokra, különösen a szövetséges műveletek során, ahol az együttműködés és a koordináció kulcsfontosságú. A kurzus nemcsak a katonai vezetői képességeket, hanem a komplex helyzetek kezelését, a csapatok motiválását, a kommunikációt és a döntéshozatalt is fejleszti.

A tanfolyamon 15 ország képviseltette magát összesen 23 katonával. Az altisztek a kurzuson elsajátították azokat a képességeket, amelyek felhasználásával nemzetközi körülmények között tudnak vezetni és irányítani, illetve amelyek által megtanulják felismerni és kezelni a kulturális sokszínűségből adódó problémákat.

Az első héten többnyire elméleti képzéseket tartottak. Az oktatási hét alapja a D.I.S.C. viselkedéskategóriák alkalmazása és a kultúrákból adódó örökségek megismerése, illetve alkalmazása. A második héten gyakorlati képzésekre került sor, amelyek célja az első héten tanult ismeretek alkalmazása, illetve a nemzetközi környezetben felmerült problémák felismerése és megoldása. A tanfolyam zárásaként az oktatók három csoportra osztották az állományt. Mindegyik csoport kapott egy témakört, amelynek kidolgozása után a csoporttagoknak egy 60 perces előadást kellett tartaniuk.

Összegezve a tapasztalatokat, ez egy meghatározó tanfolyam volt számomra, amelyen lehetőségünk nyílt más nemzetek altiszteitől is tanulni. Az iskola folyamatosan törekedett a nyugodt légkör kialakítására, így egy jó hangulatú és hasznos képzés volt számomra. Az itt szerzett szakismeretet folyamatosan próbálom beleépíteni a napi életembe, és mindez a jövőben is támasz lehet számomra munkám során. A kurzus elvégzése után a résztvevők képesek lesznek önállóan vezetni és irányítani kisebb alegységeket nemzetközi műveletek során, miközben figyelembe veszik a kulturális és taktikai különbségeket is. A képzés elősegíti a nemzetközi együttműködést, illetve lehetőséget biztosít arra, hogy a résztvevők új módszereket, technikákat és tudást sajátítsanak el, amelyeket a saját országuk haderejében is alkalmazhatnak. A tanfolyam eredményei tehát nemcsak a NATO, hanem bármely ország számára is hasznosak, mivel a középvezetők képesek lesznek hozzájárulni a globális biztonság fenntartásához, miközben fejlesztik saját vezetői képességeiket és nemzetközi együttműködési tapasztalataikat. 🏠

Szijjártó Kristóf törzsőrmester

Best Warrior Competition

Szolnokon hajtják végre a felkészülést és a kiválasztást a nemzetközi megmérettetésre készülő területvédelmi tartalékos katonák. A cél, hogy a jelöltek közül a legfelkészültebbek képviseljék a Magyar Honvédséget az Ohioi Nemzeti Gárda járőrversenyén, és ott minél jobb eredményt érjenek el.

Idén az MH Krause Lajos 3. Területvédelmi Ezred vitéz Horgos Dezső 68. Területvédelmi Zászlóalj, valamint az MH Sipos Gyula 6. Területvédelmi Ezred (MH 6. TVE) kiképzői készítik fel azt a 19 tartalékos katonát, akik közül négyen képviselik majd hazánkat az idei *Best Warrior* járőrversenyen az Egyesült Államokban, az ohioi Ravennában, a Camp James A. Garfield kiképzőbázison. A kéthetes felkészülésnek az MH Kiss József 86. Helikopterandár bázisa adott otthont január 26. és február 7. között.

Nem egyszerű sem a kiképzők, sem a versenyzők dolga, hiszen a felkészülés során nem mindennapi fizikai teljesítményt, illetve mentális helytállást kell tanúsítaniuk vízben és szárazföldön, ami a kiképzők részéről is intenzív szakmai jelenlétet igényel. Ahhoz, hogy a lehető legalkalmasabb versenyzők juthassanak ki a komplex megmérettetésre, a kiképzők egy tizenkettő mérőszámú pontrendszerben mérik a fiatalok fizikai és mentális teljesítményét, tájékozódási készségét, lökészségét és fegyverkezelését, így férfiak és nők azonos mérce és elvárások alapján bizonyíthatnak. A felkészülő tartalékosoknál: motivációból nincs hiány, valamint tanulási vágyuk is töretlen.

Az első pár nap a katonák fizikai felkészítésével és vízi jártasságának növelésével telt, így felmérték a jelentkezők futás, fekvőtámasz, húzózkodás és úszás során elért eredményét. A katonák állóképességének növeléséhez, remekül szolgált az akadálypálya, valamint egy közel 20 kilométeres menetgyakorlat harcászati felszerelésben való teljesítése. Az úszás egyenruhában, gyakorlóöltözetben történt, a katonáknak különböző úszásnemeket – köztük gyors-, mell- és hátúszást – kellett végrehajtaniuk.

Szentendrén, az MH Altiszti Akadémián lövészet, illetve löelmélet és fegyverzettechnikai felkészülés

következett. Megismerkedtek az amerikai seregben rendszeresített fegyverekkel, amiket majd a versenyen is használni fognak, köztük az M4 gépkarabéllyal.

Nagy hangsúlyt kap a taktikai gondolkodásmód és a csapatmunka, hiszen a katonai tereptan alkalmával tájolóval, térkép nélkül kell majd tájékozódniuk a terepen, az azimutmenet végrehajtása során. Továbbá híradóismerettel, harctéri életmentéssel és további vízi jártasság megszerzésével kerülnek közelebb a versenyre történő sikeres kvalifikációhoz.

A bajtársiasság jegyében, több katonai alakulat együttesen támogatta a tartalékos katonák felkészítését. Köztük volt az MH Szentendrei Helyőrségtámogató Parancsnokság és az MH Altiszti Akadémia, mely szervezetek biztosították kiválóan felszerelt lőterüket az amerikai fegyverekkel történő lövészet végrehajtásához. A komplexebb gyakorlatok teljesítése érdekében az MH Különleges Műveleti Parancsnokság támogatta a tartalékos katonákat. Az MH Kiss József 86. Helikopterandár kiképzési helyszín- és egészségügyi biztosítással segítette a felkészülést. **február 1-jén megalakult** Szolnok Helyőrség Támogató Parancsnokság a járőrverseny egyik legösszetettebb előkészületét igénylő versenyszámára történő felkészülésben, a vízi jártasságok elsajátításában nyújtott segítséget, szodájának biztosításával. Kiemelkedő együttműködést tanúsított a Székesfehérvár helyőrségben települő MH 6. TVE: testnevelő tisztjük, Janota Zoltán hadnagy magas színvonalú katonai testnevelés foglalkozásokat tartásával kiváló fizikai kondíció elérését tette lehetővé a versenyzők számára.

A Best Warrior Competition egy életre szóló élmény, amely során a folyamatos elszántság és kitartás teszi lehetővé a felkészülő tartalékosoknak, hogy

egészséges versenyszellem birtokában törhessék át saját fizikai és mentális korlátjaikat. 🏠

Szöveg: Pálinkás Blanka hadnagy

Egy altiszt Ulmból

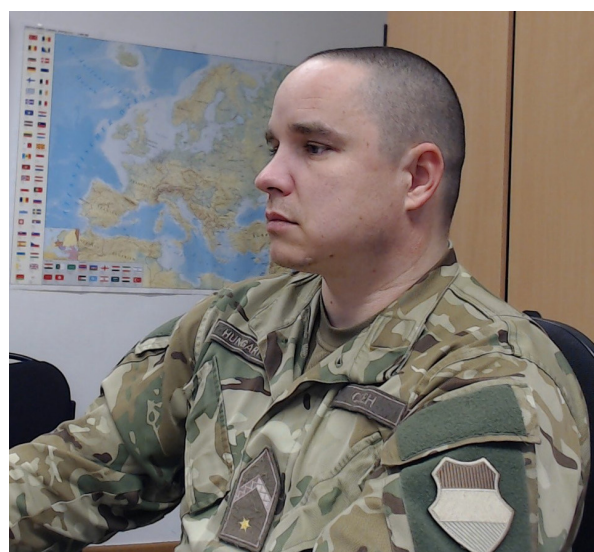
Az MH Vezénylő zászlós nemrég Ulmban tett látogatást, a NATO Joint Support and Enabling Command (JSEC) intézményében. Ez a Szövetség egyik legfiatalabb szervezete, s létrejöttét az Európát érintő folyamatosan változó biztonsági környezet tette indokolttá. Fő feladata az összhaderőnemi műveleteken kívül eső egyéb katonai tevékenységek koordinációja, tervezése és szükség szerinti vezetése. A parancsnokság vezénylő zászlósa elismerően beszélt Cseh Barnabás zászlósról, akinek munkáját a JSEC parancsnoka is dicsérte, sőt „a parancsnokság legjobb altisztje” elismerésben részesült. Ennek kapcsán kérdeztük őt eddigi pályafutásáról.

Honnan származol?

Taszárról, Somogy vármegyéből. Bár kis település, jelentős szerepet töltött be a délszláv háború idején. 1995 novemberében, amikor is az Országgyűlés engedélyezte a NATO-alakulatok áthaladását és állomásoztatását, az Amerikai Egyesült Államok használatba vette a település melletti, az akkori MH 31. Kapos Harcászati Repülőezrednek otthont adó repülőteret. Ezek meghatározó évek voltak mind a településnek, mind nekem, hiszen az egyik percben még csak egy álmos kis faluban éltem, nem sokkal később pedig történelmi események kvázi belső szemlélője lettem. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint hogy a településünket meglátogatta 1992-ben Lady Diana walesi hercegné, illetve 1996-ban az Egyesült Államok elnöke, Bill Clinton.

Mi motivált a bevonulásra?

Taszári származásom meghatározta gyermek-, illetve fiatalkori orientációm. Abban az időben a településen mindenkinek volt kapcsolata a Magyar Néphadsereggel, majd a Magyar Honvédséggel. Nekem is, édesapám révén, aki 1997-es nyugállományba vonulásáig a haza fegyveres szolgálatában állt. Akkoriban a Magyar Honvédség intézményfenntartó szerepet is betöltött a településen (bölcsőde, óvoda), amely intézményeknek látogatója is voltam, a szocializációm a kezdetektől fogva ebben a közegben történt. Annyira a mindennapjaink része volt a honvédelem, hogy nem

is gondolkodtam más alternatívában. Végül 2002-ben az elősorozás keretében végrehajtott egészségügyi vizsgálat után katonai szolgálatra jelentkeztem a kaposvári Hadkiegészítő Parancsnokságon. 2003-ban Honvéd Felderítő tiszthelyettesként kineveztek az első beosztásomba, majd őrmesterré avattak a Hősök terén.

Szolgálatod során milyen sikereken volt részed?

A siker alapvetően szubjektív. Inkább a saját értékrendünk és céljaink határozzák meg, és optimális esetben ezek összhangban vannak a szervezeti célokkal és értékrendekkel. Visszatekintve a múlt, talán az első és legmeghatározóbb siker a számomra, amikor a Nemzeti Támogató Zászlóalj közvetlen alárendeltségében megalakult az önálló Őr és Szállítmánykísérő Szakasz. Még csak a húszas éveink elején jártunk, ennek ellenére képesek voltunk kialakítani egy egészséges csapatkohéziót a szakaszban az akkori vezetéselméleti irányelveknek megfelelően. Emellett a BTR-80 harcjárműveket üzemeltettük és hadrafoghatóságukat biztosítottuk, amiben nagy segítségünkre volt a motivációnk és a GJMÚ/166 szakutasítás. Ez volt az az időszak, amikor megtapasztaltam, hogy milyen „építeni”, amitől még inkább a sajátomnak tekintettem a Magyar Honvédséget.

Ugyanez az időszak ébresztett rá, hogy a „hatalom” a könyvekben van, ezért minden egyes képzési lehetőséget megpróbáltam kihasználni, mivel egyrészt ez változatosságot biztosított, másrészt a megszerzett tudás,

ahogy mondani szokták, „csak az enyém”. A későbbiekben lehetőségem adódott angol nyelvi készségeim fejlesztésére, és a megszerzett tudás újabb kapukat nyitott meg: kiképzések, tanfolyamok nemzetközi gyakorlatok, NRF- és V4 EU BG- beosztások. Amit sikerként könyvelek el, hogy az előbbieken felsorolt események hozzájárultak a szakmai kvalitásom és nyelvi készségeim fejlesztéséhez, és végül az első egyéni NATO-beosztásom betöltéséhez Koszovóban (HQ KFOR).

A legnagyobb sikerként viszont azt éltem meg, hogy előljáróim úgy ítélték meg, hogy alkalmas vagyok jelenlegi beosztásom ellátására a NATO HQ JSEC állományában. Ezek a beosztások nem csupán a szakmai és nyelvi felkészültségről szólnak. Itt az egyén Magyarországot, a magyar kultúrát, a Magyar Honvédséget képviseli, összhangban Magyarország Nemzeti Katonai Stratégiájával, azaz *de facto* egy kicsit katonai diplomácia is.

Az itthoni szolgálat mennyire készít fel egy ilyen beosztásra?

Tapasztalataim szerint gyakran nem esnek egybe a honi és NATO-beosztások munkaköri követelményei, és nem is lehet a beosztásokat ily módon átkonvertálni. Viszont nagy általánosságban a hazai beosztások nemzetközi gyakorlatokon, illetve a NATO szövetségi kötelezettségek teljesítésére irányuló feladatokban nagyszámban érintettek, így a lehetőség biztosított arra, hogy a szükséges rendszer-, struktúra- és terminológiai ismeret elsajátítsa, illetve a szaktanfolyamokat elvégezze az állomány. Számos tanfolyam online is elérhető JADL portálon, de a kiválósági központok is gyakran, adott esetben ingyenesen is indítanak online tanfolyamokat. Összegezve: direkt módon nem készít fel egyetlen beosztás sem teljes mértékben, szükséges hozzá önképzés, ami igaz a nyelvi felkészülésre is.

A beosztásod kint mi volt?

Jelenleg a műveleti főnökség állományában teljesítek szolgálatot segítő zászlós beosztásban. A munkaköröm a teljesség igénye nélkül az ACOS J3 munkájának adminisztratív támogatását és a J3 divízió információmenedzsmentjét, a divízió biztonsági tiszt szerepkörének ellátását, DCOS OPS segítőjének eseti helyettesítését, illetve a J3 JOC IM részleg támogatását foglalja magába.

Mi a pozitív a beosztásodban?

Talán az, hogy az információmenedzsment révén rengeteg e-mail és dokumentum megy át a kezeim alatt. Azért, hogy számos témában megfelelő tájékoztatást tudjak adni igény esetén a divízió törzstisztjeinek, el-

engedhetetlen ezek tartalmának ismerete és megértése. Így a szakmai tudásom óhatatlanul bővül.

Mi az, amit itthon is be kellene vezetni, mert a szakmai munkádat, folyamatokat segíti?

Hasznos lenne a LOGFAS-, illetve az NCOP1 / NCOP2-keretrendszerek használatának elmélyítése honi környezetben, illetve egy, a NATO-ban alkalmazott, az EDMS-hez hasonló, széles körben elérhető rendszer kialakítása. Végezetül pedig a NATO-ban alkalmazott tapasztalatfeldolgozási mechanizmusok meghonosítása egység szinten.

Milyen javaslatokat adnál annak, aki erre a beosztásra megy?

Kiemelném a nyelvi készségeket. Habár számos beosztás STANAG 2.2.2.2 nyelvismereti szintet követel meg, tapasztalatom az, hogy a beosztást betöltők nagyobb része ennél magasabb szintű nyelvtudással rendelkezik, így érdemes ezt fejleszteni. Nemcsak azért, hogy az egyén funkcionális legyen a beosztásában, hanem azért is, mert ezek a beosztások 4 éves időtartamra szólnak, és a magasabb szintű nyelvtudás elengedhetetlen a megfelelő szociális kapcsolatok kialakítása és a jó munkahelyi integráció érdekében.

Továbbá fontos a NATO szervezeti felépítésének mélyebb ismerete, NFS, NCS, illetve az általános szaknyelvi terminológia, emellett az általános, valamint a beosztáshoz kapcsolódó szakterület terminológiájának és azok rövidítéseinek mély és beható ismerete. MS Share Point admin rendszerismeret/tanfolyam. Alapvető NATO szervezeti működést leíró, szabályzó direktívák alap ismerete. SSP-R megismerése, amely átfogó képet ad a JSEC feladatáról.

Ilyen érzés egy Leopardnak parancsolni

Németh Dániel őrmester jelenleg a tatai Klapka György 1. Páncélosdandár vitéz Tarczay Ervin 11. Harckocsizászlójánál szolgál harckocsiparancsnoki beosztásban. 2022-től 2023-ig a Bundeswehnrél Leopard 2A7 harckocsin tanult. Képzése magában foglalta Bad-Frankenhauseben a töltőkezelő, illetve irányzó szakfelkészítést is, ezután a számára elérhető harckocsiparancsnoki képzés következett Európa legnagyobb páncélosiskolájában, a munsteri Panzertruppenschulében.

Sokszínű kiképzés

A meghatározott feladatom nemcsak a Leopard 2A7 harckocsi kezelésének elsajátítása volt, hanem tanulmányoznom kellett a Bundeswehnrél alkalmazott kiképzési módszereket, az itthoni és a külföldi képzésben felmerülő hasonlóságokat és különbségeket, illetve, hogy melyek azok a kiképzésben előforduló technikák, amelyeket akár itthon is lehetne használni.

A képzés a Leopard 2A7 harckocsinak köszönhetően nagyon izgalmas volt. Érdekes volt látni és tapasztalni, hogy a két rendszerben álló harckocsink (Leopard 2A7, T-72) mennyire különbözik egymástól.

Ezek az eltérések szinte minden téren megfigyelhetők voltak. A legnagyobb különbség a két harckocsitípus között a harc helyzetben való felhasználásuk. Izgalmas volt új szemléletmódot – a német doktrínát – meg tanulni, és érdekes, emellett különös volt a szimulátorokban a régi, szovjet gyártmányú harcjárművekre tüzet vezetni.

A kiképzés nagy részéért az altiszti állomány felelt: a tisztek meghatározták az aznapi teendőket, majd a törzsrőrmesterek és főtörzsrőrmesterek feladata volt ezeknek a foglalkozásoknak a megszervezése, végrehajtása. A Bundeswehr páncélosalakulatainál a szakparancsnoki beosztást betöltheti törzs-, illetve főtörzsrőrmester egyaránt, viszont náluk a szakasztiszt mint beosztás nem található meg. Az altiszti állomány mindig jó példával szolgált előttünk, kiképzendőink előtt.

Egy másik említésre méltó dolog, hogy külföldi letemre és nyelvi hiányosságaim ellenére nem részesültem különleges bánásmódban. Ugyanazt a feladatot kellett végrehajtanom, ugyanannyi idő állt rendelkezésemre egyes feladatok végrehajtására, és ugyanazokon a modulzáró vizsgákon kellett a tudásomról számot adnom, mint a társaimnak. Egyszer sem kaptam könnyebb, egyszerűbb feladatot a kiképzőimtől.

A vizsgáim kezdetben rövidek voltak és könnyűek, majd ahogy haladtunk előre az időben, úgy

lettek a modulzárók egyre nehezebbek, komplexebbek. Példának okáért az első vizsgafeladatom a harckocsi általános jellemzőiről – a harckocsi méretei, harci súly, gránátmennyiség, lőszer jellemzése – szólt. A legvégző vizsgámon pedig már robbantott ábrán kellett az L55A1 harckocsiágyút bemutatnom, vagy a három üzemi fokozatban magabiztosan használnom a harckocsit.

2022 októberében vezényeltek a bad-frankenhauseni harckocsizászlóalj 2. századához, töltő-, illetve irányzóképzésre. A képzés 6 hónapot vett igénybe, és az akkor bevonult katonákkal el kellett végeznem a Bundeswehr alapkiképzését, ami nagyban hasonlít az itthoni alapkiképzésre. Itt nagy hangsúlyt fektettek a tereptanra, a gyalogos harcászatra és a lövészetre. Ennek sikeres befejezése után kezdődött meg a tanfolyam, mely elméleti előadásokkal kezdődött, majd ezeket az ismereteket a gyakorlatba is átültettük. Nem elhanyagolható tény, hogy ezt a zászlóaljat szerelték fel először Leopard 2A7-tel.

A képzés normál intenzitással folyt, nem kapkodtak el semmit, ha valakinek több gyakorlásra volt szüksége, a kiképzők szívesen segítettek. A tanulást megkönnyítette a rengeteg rendelkezésre álló szakutasítás. A kiképzést segítették a különböző szimulátorok, amelyek nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy magasan kiképzett töltőkezelők és irányzók legyünk a tanfolyam végére. Ennek megkoronázásaként a kurzust egy kétételes harckocsilövészettel zártunk. A részt vevő állomány tagjai közt voltak akkor bevonult közkatonák és altisztjelöltek is.

Az elméleti oktatás után úgynevezett „toronyszimulátorban” próbáltuk ki az addig tanultakat. Itt lehetett a töltést gyakorolni, eközben az irányzónak lehetősége volt „célok” követni, ezáltal fejleszthette a finommotorikus képességeit. Minden modult vizsga követett, és akinek nem lett megfelelő az eredménye, az nem léphetett tovább a következő feladatra. Az utolsó szakaszban gyakorlótéren is számot adtunk az addig megtanultakról.

A német metodika megköveteli az állandó önképzést, ezért a kezelőszemélyzet gyakoroltatása közben azoknak, akik nem férnek be a harckocsiba a küzdőtér szűkösége miatt, egyéb, az adott témához kapcsolódó feladatokat kell elvégezniük, amit ezután a kiképzők ellenőriznek. Ilyen volt például a különböző technikai adatok tanulmányozása, a harckocsiban megtalálható kisegítő berendezések helyének, szerepének megismerése. Ehhez segítségül szolgálnak a különböző szabályzatok és kezelői utasítások, általuk mélyítve el a tudást a harckocsiról, illetve segítve a könnyebb és gyorsabb tájékozódást a szakutasításokban.

A lövszimulátor egy erre a célra kialakított konténer, ahol az irányzó és a parancsnok munkahelye megegyezik a Leopard 2A7 harckocsival. Ezenfelül megtalálható még benne egy vezérlőpult, ahol a kiképzésért felelős altiszt vagy tiszt foglal helyet. A kiképzendőknél egy minimum óraszámot kell gyakorlással eltölteniük a lövszimulátorban. Ha a kiképző úgy látja, hogy az állomány még nem áll a biztonságos kezelés szintjén, további gyakorlásra biztosít időt. Ebben a fázisban a harckocsiparancsnoki munkát egy erre kijelölt parancsnok látja el.

A kiképzés bevett sémán alapul: az elején nagyon egyszerű, majd fokozatosan nehezedő feladatokat kell végrehajtani. A saját harckocsi tekintetében először álló helyből való célfelderítés és céllöküzdést, majd mozgásból történő „lövészetet” kell végrehajtani. A célok a lelegején a lőutasításban rendszeresített céllalakok, úgymint oldalmozgó gépjármű, beásott és előre-hátra mozgó harckocsi. Ez esetben a szimulált gyakorlat egy lőtéri körülmények között végrehajtott lövészetet fed le.

A gyakorlások előrehaladtával feltételezett ellenséges gépjárművek ellen kell sikeres tűzharcot vívni – mivel a rendszer német, ezért ezek különböző orosz haditechnikai eszközök. Ebben a részben harckocsik (T-72, T-80), lövészpáncélosok (BTR-80, BMP-1 és -2), rohamozó gyalogság és helikopterek (Mi-24, Mi-28) ellen kell tüzet vezetni. Az idő előrehaladtával a gyakorlás tényleges tűzharcra alakult át, ahol az ellenség láthatóságának ideje redukálódott, az ellenség tűzvezetése intenzívebbé és pontosabbá vált.

A lökiképzés megköveteli az állománytól mindhárom üzemi fokozatban a precíz végrehajtást. A szimulátoros képzés elején stabilizált, úgynevezett „stabilizátor

be” üzemmódban hajtottuk végre a feladatokat. Idővel a kiegészítő berendezések (mint lézertáv mérő, tűzvezető rendszer, hőkamera) fokozatosan ki lettek iktatva a szimulátorban, ezáltal a további kettő vészüzemi fokozatban folytattuk a gyakorlást. A Leopard 2A7 stabilizált üzemmódjában, annak magas műszaki képességei miatt a kiképzés legalacsonyabb szintjén is elég nagy találati valószínűséget ért el az akkor bevonult, kevésbé gyakorlott állomány. A „stabilizátor be” üzemmódban történő célzás, célon tartás, veszélyes célok kiválasztása lényegesen egyszerűbb, ezért a tanulás első időszakában célszerűbb is ezzel az üzemmóddal kezdeni, mivel az állománynak egyszerűbb megértenie a célzás folyamatát, a tüzelés után történtek megértését, begyakorlását.

Ahogy haladtunk előre, úgy kapcsolták ki a különböző kiegészítő rendszereket, ezáltal megváltozott a bevett rutin. Az idáig eljutó katonáknak már gyakorlottabbnak kellett lenniük, a rendszer összefüggéseinek magasabb szinten való megértésére volt szükségük, hogy a különböző berendezések kiesésével, „megfigyelés” üzemmódban begyakorolják, melyek azok a rendszerek, amelyeket máshogy kell használni. Ezek például a célra tartás, a cél távolságának megállapítása a szálkereszt segítségével, az előretartás mértéke, a lövés kiváltása, a cél felderítése. A „torony ki” üzemmódban szinte nem állt rendelkezésünkre kiegészítőberendezés, ebben az üzemmódban a cél távolságának megállapításában a töltő volt a segítségünkre, aki egy cél jellege/vonás/távolság táblázattal segített az irányzónak a távolság pontos beállításában. Ha nem volt erre szükségünk, a már mindenki által jól ismert vonásképletet alkalmaztuk.

A parancsnok felelőssége

A következő képzés, amivel folytattam, az az altiszti harckocsiparancsnoki tanfolyam volt. Ez egy 5 hóna-

pos képzés, amelynek a munsteri Páncélos Csapatiskola ad otthont. Az ebben részt vevő állományt kizárólag altisztjelöltek alkotják, akiket az anyaalakulatuk harckocsiparancsnoki beosztásba tervez. Itt megjelent a harckocsi szakmai ismeretein felül egy oktatástechnikai és kiképzési modul, aminek a keretében mi kiképzendők képeztük egymást a harckocsi alaposabb megismerése érdekében.

Annyi segítségünk volt, hogy a foglalkozási jegyet nem nekünk kellett megírni, viszont az oktató részhez mindent magunknak kellett megszervezni. Ha valakinek a harckocsin kellett valamit leoktatnia, akkor harckocsit és hozzá vezetőt kellett igényelnie, szabad helyet és szakutasításokat kellett biztosítania. Ezek a kiképzési helyeken egy kiképző mindig részt vett, aki tanácsokat adott az előadás módszertanáról és értékelte a látottakat, hallottakat. Ha az előadásvezető egy információt rosszul adott át, akkor a kiképző azonnal megállította és korrigálta a hibát. A kiadott témakörök szigorúan a harckocsihoz voltak köthetők. Ezt a részegységet hamar át tudtuk ugrani, mivel ezt a képzést korábban már minden résztvevő megkapta.

A gyakorlati oktatásokban továbbra is megtalálható volt a lövszimulátor, viszont itt a hangsúly a parancsnoki munkán volt, ahol az irányzó tevékenységét kellett koordinálnunk, vagy felmerülő hibát kijavítani. A modulzáró vizsgán kaptunk egy irányzó beosztású katonát, aki szándékosan hibákat generált, parancsnokként ezeknek a felismerése és korrigálása volt a feladatunk.

A harcászati szimulátorban

A következő képzési fázisban megismerkedtünk egy újfajta szimulációs rendszerrel, a harcászati szimulátorral. Ez a rendszer egy több konténerből összeállított kiképzési egység. Ebben egyszerre egy szakasznyi katona tud gyakorolni, amelyet egy másik konténerből a kiképzésért felelős altiszt vagy tiszt vezérel; itt a végrehajtott mozzanatok lehet koordinálni, a hibákat kielemezni. A konténerek belseje tökéletes mása a Leopard 2A7 harckocsinak. Ebben a szimulációban egy előre betáplált terepszakaszon lehet különböző feladatokat, harceljárásokat begyakorolni. Forgószínpadszerűen hajtottuk végre a kiadott feladatokat, ami annyit jelent, hogy a bent helyet foglaló négy fő harckocsizó nem mindig parancsnok volt, lehetett akár vezető, töltő és irányzó is.

Ezután következett az érdemi rész. Amit a harcászati szimulátorban megtanultunk, átültettük a gyakorlótérre. A német doktrína nagy hangsúlyt fektet a terepen való mozgásra, kifejezetten a magaslati pontok leküzdésére, a kanyarban, illetve a keresztveződésben alkalmazandó harceljárásra. Ezeket kezdetben

egyedül, később terepkutató vagy eljárór harckocsiként alkalmaztuk. Az oktatásban szó van még a tevékenység rendjéről aknazar észlelésekor, a tüzérségi eszközök tűzére való reagálásról és páncéltörő eszköz észlelése esetén végrehajtandó feladatokról.

A szimulációs központoknak hatalmas előnye, hogy szinte a végtelenségig lehet benne gyakorolni, hibázni is, hiszen ez minden komolyabb következmény nélkül „elkövethető”. Nem szükséges a technikát felesleges veszélynek kitenni a kiképzetlen állomány miatt, ezáltal rengeteg pénzt és időt lehet megspórolni. Ez egyfajta mentőövként szolgál azoknak, akik még nem állnak a harckocsi biztonságos kezelésének szintjén, viszont a szimulátor biztonságos kezelési szintjén már igen. Továbbá a mai generáció (köztük jómagam) már az elektronikus térben nő fel, s ezáltal viszonylag könnyen el tudja sajátítani ebben a szimulációs térben a biztonságos felhasználáshoz szükséges képességeket. Sajnos nem lehet egyből a harci szimulátoron kezdeni, előtte rengeteg tanúlással és gyakorlással meg kell ismerni a harckocsit.

Vizsgalövészet

Mint minden képzést, ezt is vizsgával zártuk, viszont ez több napig is eltartott a részt vevő állomány nagysága miatt. Egy héten keresztül lövészet folyt, ahol mi, parancsnokok tüzeltünk mind az ágyúval, mind a géppuskával. A Leopard harckocsicsalád minden tagja képes arra, hogy az irányzó helyett a parancsnok működtethesse mind a tornyot, mind a fegyvereket. A Leopard 2A7 parancsnoki figyelőberendezése olyan fejlett, hogy azon keresztül eredményesebben tudunk tüzet vezetni szinte bármely más harckocsinál.

A lövészetünk egyben hatásbemutató is volt. Itt a legújabb gránát típus, a DM11 HE rombolási, pusztítási erejét mutatták be. Ezt az új gránát típusot csak a Leopard 2A7 V-hez rendszeresített L55A1 ágyúval lehet kilőni. A gránátot az irányzó irányzóberendezésén kell programozni, attól függően, hogy milyen pusztítási hatást szeretnénk vele elérni. Háromféleképpen lehet programozni: késleltetett, késleltetés nélküli (találati ponton robban) és levegőben robbanó. A levegőben való robbanást célszerű élőerő ellen bevetni, ahol a cél előtt 25 méterrel és a cél fölött 3 méterrel robban. Ezt egy szakasznyi gyalogos céllalakkal szimuláltuk, és olyan céllalak nem volt, amely ne kapott volna találatot. A késleltetett és késleltetés nélküli gyújtóállásokkal bunkereket, gépjárműveket és géppuskafészkeket érdemes támadni.

Mikor robban az akna...

Ezután következett a gyakorlati vizsga, ahol az addig megtanultakról adhattunk számot. A gyakorló-

téren a kiképző a töltőkezelő részéből figyelt, oktatót minket. Mi, vizsgázók párokba rendeződtünk. Amíg az egyikünk a parancsnoki részben foglalt helyet, addig a társunk az irányzó feladatait látta el. A gyakorlótéren történő feladatvégzésre vezető is biztosítva volt.

Ez a vizsga volt számomra a legizgalmasabb, és ez adta nekem a legnagyobb adrenalinlöketet is. A harckocsimmal terepkutatást (TEKU-t) hajtottam végre, feladatom az előttem álló 2 km mély terepszakaszon felderítése és elfoglalása volt. A feltételezett harc helyzetben az ellenség harckocsiaikat telepítette a szektorban, és azt BTR harcjárművel védhette. Ez egy bevett séma a Bundeswehrben, és az ezekre való tevékenységet nagyon sokszor és alaposan begyakoroltuk. A harckocsiaikat legtöbbször jól látható piros nyilakkal jelölték.

A modulzárón is a jól ismert szituációra vártam, ennek ellenére sikerült meglepniük. A harckocsim a TEKU parancsnoka által előre meghatározott sebességgel haladt, amikor hirtelen felrobbant mellettem a „harckocsiakna”. Ez igencsak meglepett, mert nem számítottam arra, hogy ténylegesen is robbanhat a közelemben valami. Elég közel detonált hozzám és elég hangosat szólt, de szerencsére viszonylag gyorsan és pontosan ki tudtam adni az ebben a helyzetben alkalmazandó harceljárással kapcsolatos parancsokat. A vizsgám így jól zárult. Csak úgy egy félóra múlva esett le, hogy a modulzárón a harckocsiaikat valódi robbantással imitálták. Meglepő, ugyanakkor érdekes is volt a szituáció, valami hasonlót élhet át az a harckocsiszemélyzet, amelyik ténylegesen aknára fut.

A képzés sikeres elvégzése után egy elismerő dokumentumot és a munsteri Páncélos Csapatiskola karjelzését vehettük át. Érdekesség, hogy itt egy parancsnoki jellemzés szolgál a képzés elvégzését igazoló dokumentumként, azt viszik haza a tanulók az anyaalakulataikhoz, ahol a kiképzés megy tovább...

EUFOR Althea misszió a levegőből

2024-ben az EUFOR Althea misszió légimentő és légi kiürítési képességét a Magyar Honvédség helikopterei biztosították négy váltással. Ezt a feladatot a már korábban, Afganisztánban is helytálló (2011–2018) MH Kiss József 86. Helikopterandár alegységei kapták feladatul, kiegészülve az egészségügyi szakszeméllyel.

Mint minden missziót, így az EUFOR-feladatot is precíz, alapos felkészülés és felkészítés előzte meg. Az alap katonai képességek ismeretfelújítása után a specifikus, konkrét feladatra történő kiképzés vette kezdetét. Miben specifikus? Az egészségügyi szakszemélyzetet olyan feladat végrehajtására kellett felkészíteni – csörlési feladatra nappal, éjjel –, amit korábban még nem hajtottak végre. A helikopterandár kutatómentő ejtőernyős katonái, illetve a helikopterszemélyzetek dolgozták ki a felkészítés módszertanát, majd a kiképzés végrehajtásával hozzájárultak a képesség készségi szintjének elsajátításához.

A következő kihívást az úgynevezett magashegyi repülő kiképzés jelentette. Ezt a feladatot Horvátországban, a horvát fél támogatásával hajtották végre a felkészülő állomány nappal, illetve éjjel (éjjellátó berendezéssel). Az elméleti felkészülést a gyakorlati repülő kiképzés követte. A magas hegyek közötti repülések, leszállások begyakorlása komoly odafigyelést, precíz együttműködést kíván a repülőhajtó személyzettől. A repülési feladat során nem lehet hibázni, nem kerülhet „porszem” a gépezetbe. Sajnos ez 2023. június 21-én mégis megtörtént. A szomorú esemény ellenére folytatniuk kellett a felkészülést még nagyobb odafigyeléssel, precizitással. Úgy érezték, nagyon fontos feladat vár rájuk Bosznia-Hercegovinában, sokan számítanak a munkájukra, képességeikre.

2023. október végén a felkészültségről, az együttműködés képességéről és az elkötelezettségről az EUFOR misszió magyar parancsnoka, dr. Sticz

László vezérőrnagy előtt tett tanúbizonyságot a felkészülő állomány.

2024. január elején települt ki a műveleti területre, Sarajevóba a helikopteres alegység első váltása – kettő H145M és egy Mi-17 helikopterrel – és megkezdte feladatát az EUFOR Althea misszió támogatásának érdekében (az orosz típusú helikopter feladatát a második félévben az újonnan beszerzett H225M helikopter vette át). A kiképzés itt sem állt meg, a megszerzett képességeket fent kell tartani. Ehhez folyamatos repülő kiképzés folyt az egyéb feladatok ellátása mellett. A helikopterszemélyzetek a nap 24 órájában MEDEVAC (Medical Evacuation – egy egészségügyi kiürítési eljárás, amely során a sérült vagy beteg személyeket sürgős orvosi ellátásra szállítanak), illetve előre nem tervezett szállítási-készenléti feladatokat láttak el. Képesnek kellett lenniük bármelyik napszakban a légi segítségnyújtás leggyorsabb végrehajtására. Ezen magas szintű képességet 2024. április 6-án bizonyítani is tudta az állomány. Hajnal 1 órakor riasztás érkezett: két német túrázó egy 2388 m magas, hóval borított hegyen rekedt. Egyiküknek megsérült a bokája, így a hegy fogságába kerültek, zord időjárási viszonyok között. Itt nagyon fontos volt a gyorsaság, mivel a túrázók már a kihülés határán voltak. Két H145M helikopter személyzete lett riasztva. Az első helikopter a magyar személyzeten kívül olasz és holland kereső szakemberekkel, hőkamerával, éjjellátó berendezéssel a fedélzetén indult el a bajbajutottak megmentésére. Az előzetesen kapott koordinátákhoz közel meg is

találtak a sérülteket, de a nehéz terepviszonyok miatt nem tudtak leszállni. A hegycsúcsot hó borította, így nem lehetett megállapítani, hogy a leszállás során a hó alatt milyenek a valós terepviszonyok. Szinte ezzel egy időben a MEDEVAC-helikopter is végrehajtotta a felszállást, majd a pontosított koordináták alapján a lehető legrövidebb időn belül a helyszínre érkezett. A levegőből a csörlőberendezés segítségével lejutatták az egészségügyi személyzetet, amely gyorsan felmérte a segítségkérők egészségi állapotát. Ellátás után a kihülés küszöbén lévő civileket, úgynevezett páros csörléssel (a mentő és mentendő személy együtt) a helikopter fedélzetére emelték. A bázisra történő visszatérés után a túrázók orvosi ellátásban részesültek.

Az év során még két nagyon fontos riasztás történt, melyek a mentési műveletek sikeres végrehajtásával véződtek. Ezek a sikerek büszkeséggel töltötték el az állományt. Ráműtettek arra, hogy nem hiábavaló a sok gyakorlás, kiképzés és erőfeszítés. Emellett az EUFOR parancsnoka is elismerte a mentésben részt vevők munkáját.

2025. január második felétől az EUFOR Althea misszió légimentő és légi kiürítési képességeinek biztosítását a román légierő helikopterei vették át. A magyar katonák elkötelezettségükről, szakmai felkészültségükről, hozzáértésükről tettek tanúbizonyságot a misszió egy éve alatt.

Freytag Béla törzsszászlós, főtechnikus zászlós

Fotó: a szerző, Rácz Tünde, EUFOR

Kutyák a biztonság szolgálatában

A párizsi olimpia biztosítása a hatlábúak szemszögéből

Az olimpiai játékok világszerte nagy figyelmet és érdeklődést keltenek, nemcsak a sportolók teljesítménye, hanem az esemény mérete és jelentősége miatt is. Az ilyen nagyszabású rendezvények lebonyolítása nem csupán a versenyek megszervezését és a sportolók biztosítását jelenti, hanem a rendkívül nagyszámú résztvevő és néző biztonságának garantálását is magában foglalja, amit többéves szervezés és válságszimulációs gyakorlatok előznek meg.

Valós fenyegetés

A játékokra irányuló figyelem nem csupán jó szándékú érdeklődés lehet. Az olimpiai játékok története során 1972-ben Münchenben, valamint 1996-ban Atlantában is történtek halálessel járó merényletek sportolók és nézők ellen egyaránt, melyek célja a terrorizmus mellett a radikális nézetekre való figyelemfelhívás volt.

A párizsi olimpia tervezett grandiózus mérete és Franciaország világpolitikai helyzete miatt, az esemény zavartalan lefolyása érdekében naponta 35 000 rendőr és több ezer katona felelt a biztonságért a „szigorúan ellenőrzött” zónában. Ebbe a zónába külön engedéllyel léphettek be a helyi lakosok is. Egy város épült a városon belül, ahol a szakemberek a robbantásos merénylettől a kibertámadásig minden eshetőségre felkészültek, beleértve az ukrán harctéren alkalmazott drónok elleni védelmet is. A legmodernebb technológiák mellett a biztonság megteremtésének fontos eszközei voltak a robbanóanyag-kereső kutyák és a kutyavezetők, melyből több százat alkalmaztak a *Sentinelle* – JOP 2024 művelet során.

A kutyák felkészítése az olimpia előtt

A robbanóanyag-kereső kutyák ilyen nagyszámú alkalmazása nem lett volna lehetséges nemzetközi összefogás nélkül, melyből a Magyar Honvédség kötelékében szolgáló Aslan God of Darkness és Carlos hívónevű kutyák is kivették a részüket vezetőikkel együtt.

A múlt század háborúitól a modern idők konfliktusaiig sem lankad a kutyák hűsége, és nem csökken a szerepük a hadviselésben. Vezetőikkel együtt folyamatosan hadra fogható állapotban kell lenniük, hiszen a képzésük hosszabb és egy életen át tart. Jelen kihívásra – mely jelentékeny és meghatározható kockázatot hordozott – a kutyák több évig készülnek, amit kiegészít egy ismeretbővítő képzés az adott hadszíntér speciális igényeihez igazodva.

A szolgálatkutyá-jelöltek egy 30 napos kiválasztási időszak és pozitív elbírálás után kerülhetnek állományba. Az említett időszak alatt vizsgálat alá kerül a motiválhatóságuk, monotoniatűrésük, szociális hajlamuk, társas viselkedésük, reakcióik a számukra idegen környezetben, mindemellett egészségügyileg is makulátlannak kell lenniük.

A szolgálati kutyák és kutyavezetők alapképzése négy hónapot ölel fel, ezalatt a kutyák elsajátítják a passzív jelzést – ekkor a kutya nem érhet a robbanóanyaghoz vagy annak konténeréhez –, 25 féle robbanóanyag szagát, engedelmes munkát – ami kifejezetten fontos a városi feladatok végrehajtása során –, emellett a kutyavezetők megtanulják értelmezni a kutyák jelzéseit, kommunikációját és elsajátítják a biztonságos kutatástaktikát, mindezt a legváltozatosabb helyszíneken. Ezzel a tudással felvértezve egy tűzseréscsoport részeként végezhetnek átvizsgálási feladatot.

Egységben az erő

A JOP 2024 művelet sikere érdekében 20 ország több mint 2000 rendőrt és katonát delegált, hogy

képesek legyenek a tervezett biztonsági intézkedéseket foganatosítani. A kutyák és kutyavezetők összevonásának a helye Saint-Germain-en-Laye településen a Gallieni laktanyában volt. Megérkezésünket követően fantasztikus volt megtapasztalni azt a nyugodt összhangot, ahogy a különböző nemzetek képesek voltak egy közös célért dolgozni, aminek alapjául a kutyák szeretete és a velük való munka szolgált.

Felelősségi körzetünk és a feladat-végrehajtás helye Párizs, illetve annak 40 km-es vonzáskörzete volt. Célja az olimpiai versenyhelyszínek, az olimpiai falu, valamint a személyek és anyagok szállításában részt vevő gépjárművek, technikai eszközök átvizsgálása robbanóanyag-kereső kutyákkal, többnemzeti elem részeként.

Szervezett rendben vontak be a már zajló műveletekbe. Az alkalmazásunk előtt volt lehetőségünk olyan szagmintákra tréningezni a kutyáinkat, melyek a helyi sajátosságoknak – gyártási technológiáknak vagy házi előállításnak – megfelelnek.

Az akklimatizációs időszak teljes ideje alatt arra koncentráltunk, hogy megtaláljuk a lehető legtöbb

lehetőséget a számunkra új szaganyagok megismertetésére. Erre nagyon jó lehetőséget kínáltak az elhelyezésül szolgáló laktanya létesítményei, telephelyei és raktárai.

Kutyáink tapasztalatának köszönhetően nemcsak a francia, hanem a holland és norvég szagmintákat is pár nap alatt elsajátították a kutyáink. Ez a folyamat azért rendkívül fontos, mert a kutyával történő robbanóanyag-keresés folyamatában nagyobb részben a kutya orrára támaszkodunk, és mint kutyavezetőnek kötelességem minden feltételt megteremteni a kutya számára a sikerességhez.

Hat lábon Párizs szívében

Hajnali négy óra. Kelletlenül szabadítjuk ki magunkat a hálósák fogságából, ahova villámgyorsan be is szökik a csípős hideg, mintha egész éjszaka csak erre várt volna. A reggeli gondolatát hamar elhessegetjük és gépies mozdulatokkal készülünk a feladatunkra, ami ma sem ígérkezik rövidnek. Málhamellényel, sisakkal, málhaövvvel és a kutyák felszerelésével felvértezve határozottan igyekszünk a több hétig számunkra részlegesen otthont adó járművünkhöz.

A kutyák kitörő örömmel fogadnak, nem zavarja őket a nyüzött tekintetünk. A fejlámpa fényénél, az első közös séta során ébredünk fel igazán; a laktnya ismerős már, a megszokott utat járjuk több mint egy hete. Nemcsak nekünk, a kutyáknak is koplalniuk kell ma reggel, teli gyomorral nem dolgozunk, be kell érniük a francia finomságok gondolatával.

A motor indul, ideje besorolni a konvojba. A helyi katonák különös gonddal rendezik a sorokat. Ismét motorosok fognak átkísérni a városi forgalmon, ha jól számolom több mint 60 gépjárműből áll az oszlopunk. A város fényeit igyekszik elnyomni a növekvő hold, mely sokszor sötét felhő mögé bújik és bár kapaszkodna az égbe, hamarosan nyugovóra tér.

A városba vezető út kacskaringós, szűk utcái néha próbára teszik a sofőrt. Pirkadatkor pillantjuk meg a Diadalívet, ami sokadik alkalommal is elképesztő látványt nyújt. Az ébredő város forgatagán kíséretünkkel gyorsan haladunk keresztül; belépve a szigorúan ellenőrzött területre, a nyüzgő város elhalkul. Katonák ezrei zárják azt a zónát, ahol ma dolgoznunk kell.

A gyors eligazítást követően várunk kell, azt hiszem, ez a katonai élet szerves része. Arra az átvizsgáló csoportra várunk, mellyel együtt kell működniük a mai napon. Soha nem tudjuk biztosan, hogy rendőrökkel, csendőrökkel vagy más katonai alakulatokkal fogjuk végezni az átvizsgálást. Azt tudjuk, hogy amit ma át fogunk vizsgálni, az nem más, mint a Musée du Louvre. Rendkívül izgatottak vagyunk, és a kutyák sétáltatásban igyekszünk levezetni a várakozás okozta feszültséget.

Nemsokára tömött buszokon katonák érkeznek, több szakasznyi idegenlégiós sorakozik fel a feladatra várva. Figyelve a tekintetüket, mozdulataikat, egyértelművé válik, hogy több évnyi szolgálat és számos hadszíntér áll a hátuk mögött. Várnak, majd sietnek. Ez valahonnan rendkívül ismerős. Gyorsan felveszünk a lépést velük és hamar megtaláljuk az egységünket. Egy marcona hegyi kommandós főtörzsőrmester vezeti az átvizsgáló csoportot, aki nemcsak irányít, de tevékenyen részt vesz a feladatokban is.

Belépve a múzeumba hamar világossá válik, hogy az épület alatt elterülő pincerendszert és szerelőút-vonalakat kell átvizsgálunk. A felszerelésünket minimalizáltuk a mozgékonyág érdekében, hiszen több alkalommal is létrán mászva kell megközelíteni a helyszíneket, kutyával a hónunk alatt. Itt már nem várunk egy percet sem, elindulunk előre. Carlos nagy rutinnal, kimérten kezdi meg a munkát, hiszen jól tudja ő is, hogy be kell osztania az erejét. A sötétben, porban, villódzó lámpák fényénél a hangosan

szuszogó kutyárral vezet a folyosókon és kisebb teremben keresztül. Az átvizsgálócsoport sem tétlenkedik, szinte felesleges mozdulat nélkül pásztázzák át a területet, kíméletlenül felfeszítve a lezárt vagy nem nyitható ajtókat és csatornafedeleket.

A zajban, porban és a sötétben a kutyárral szuszogását erős zihálás váltja fel – itt az ideje pihenni. Fél óra kutatási feladat ilyen körülmények között rendkívül megterhelő egy képzett kutya számára is. Aslannal váltjuk Carlost és átvesszük a helyét a csoport élén. Érezhető, hogy megbíznak bennünk és a kutyákban is. Tiszteletben tartják a munkaritmusunkat, és csak azután kezdik a feladatukat, ha azt jelentettük, hogy a helyiség tiszta. A kutyáink több nap után is rendkívül motiváltak; a hasonló éles helyzetek talán őket is jobban feltüzelik. A csoportok megállás nélkül, fáradtságot nem ismerve dolgoznak, és mivel mi haladunk elöl, a tempót tartanunk kell. Akkor állunk csak meg, ha kutyát cserélünk vagy itatunk. Ahogy elnézem, az újoncok nagy megkönnyebbülésére...

Folyosóról folyosóra, teremről teremre haladunk egyre mélyebbre a föld alá, ahol összetalálkozunk egy másik csoporttal. Hasonlóan fáradtak, és egy gyenge mosollyal jelzik, hogy hasonlóképpen örülnek a találkozásnak. Körbeértünk, vége. Négy óra folyamatos átvizsgálás után visszatérünk a felszínre.

Áthaladva a múzeumon megérint minden egyes műalkotás; felszabadító öröm, hogy a Mona Lisa nemcsak ránk, hanem a kutyáinkra is mosolyoghat. Poros arcunkon az izzadságcseppek rajzolnak vékony vonalakat, de megérte. Elönt a jó érzés, hogy ismét helyt tudtunk állni és ha talán csak egy porszemnyit is, de tettünk a világ békéjéért.

Németh Balázs

Nyomkeresés 2025-ben

Indián romantika vagy használható képesség?

- Van-e értelme napjainkban a bokrok között bújva kutatni az ellenség nyomai után? Bizonyára lesznek, akik azonnal rávágják, hogy semmi, hiszen ilyen nem látni az orosz-ukrán háborús videókból. Valóban, közvetlenül csak néhány esetben lehet haszna ennek a tudásnak a fronton. Na de a hátszágban?
- Egy lezuhant ellenséges pilóta keresése során? Vagy egy diverzáns egység felkutatása esetén? Ezekről az emberektől a válasz egyértelműen továbbra is a „nem” lesz, hiszen mindig van kéznél pár hőkamerás drón korlátlan repidővel, fáradhatatlan kutyák, egy-két pont-nincs-jobb-dolga helikopter – szintén hőkamerával felszerelve –, és persze motivált, kiképzett élőerő, akár százával.

Cikkünk apropóját egy nemrég Tatán tartott taktikai nyomkövető tanfolyam adja. A kurzus vezetőjének, Kyt Lynn Walkennek vonatkozó cikkét következő számunkban közöljük.

Ha az indián romantikán kissé túlnézünk és minimálisan beleássuk magunkat a témába, rájövünk, hogy számtalan állami és civil szervezet számára nyújt hasznos kiegészítő tudást a nyomkeresés. Az USA-ban például akkreditált tanfolyamok folynak a hadsereg, a rendőrség, a határőrség, a nemzeti parkok őrszolgálati és különböző kutató-mentő egységek részére, s könyvek tucatjai jelentek meg a témában. A nyomkeresők nemegyszer perdöntő bizonyítékokat szolgáltatottak a bíróságok számára. A Magyar Honvédségnél személy szerint a különböző C-IED- (Counter-IED) tanfolyamok során talákoztam érintőlegesen a témával (ground sign awareness, magyarul nyomtudatosság), illetve a SERE-képzéseken (a nyomeltüntetés kapcsán).

Mit is keres egy jól képzett nyomkövető?

Az ember, ahogy áthalad a környezetén, megváltoztatja azt. Átlagosan úgy 1500 nyomot hagyunk 1000 méteren, de inkább többet. Senki nem tud repülni, ez az első, amit meg kell jegyezni. És ha ott a nyom, meg is lehet találni. Valójában a „jel” sokkal találóbb kifejezés lenne, mert a „nyom” szót hallva azonnal mindenki a lábnyomra gondol. Képzelnünk el egy helyzetet. Elég csak egy rajra gondolnunk: háromnapos zsák a hátán, fegyver, felszerelés, némi fáradtság a lábokban, üde tavaszi gyakorlótér; 7-10 gyalogos ilyen körülmények között mennyi nyomot hagy egy

Hasznos és olcsó készség

Más véleményen van jó néhány ország, például az Egyesült Államok, az Egyesült Királyság vagy Izrael hadvezetése, akik mögött van némi harci tapasztalat. Sőt, a britek szerint a parancsnok egyenesen vak jól képzett nyomkeresők nélkül. Az igazság – mint általában – valahol a két szélsőség között helyezkedik el. Hajlamosak vagyunk az általunk kedvelt témaköröket, katonai szakterületeket a világon a legfontosabbnak feltüntetni és erőltetni a többi rovására. A régi bölcsék szerint, „akinek kalapácsa van, az egyfolytában szögelni akar”, és én igyekszem cikkekkel nem ebbe a hibába esni. A nyomkeresést/nyomkövetést mint tudást nem kell fontossági sorrendben indokolatlanul előrehelyezni – ez a katonai ismeretanyag egy egészen kicsi hányada. Azonban rendkívül hasznos lehet bizonyos helyzetekben, ráadásul a vonatkozó kiképzés egyszerűen kivitelezhető és végtelenül olcsó. A katonák motiválásában is segíthet ennek a szokatlan témának az oktatása, mert még mindenki benne él a vadászösztön, bármilyen telefon is van a zsebünkben, és bármennyire is el tudunk ájulni manapság egy adag vegán szójalattétól.

gyalogjárőr során? Szerintem mindenki el tudja képzelni. Mondhatnánk, hogy rendben, na de a jól képzett diverzánsok biztos nem hagynak nyomot – nos, de. Legfeljebb arra figyelnek, hogy *kevesebb* nyomot hagyjanak.

Alaphelyzetben egy ekkora erő üldözése esetén szó nincs róla, hogy a jeleket bárki egyesével keresse, lépésről lépésre. Az üldöző osztag két részre oszlik, az egyik csoport konkrétan a nyomon halad, a másik pedig elé karol, és az úgynevezett nyomcsapdákat figyeli. Ezek lehetnek az üldözött feltételezett haladási irányát egyértelműen keresztvező földutak, laza talajú, nagy kiterjedésű területek, búzatáblák, gyakorlatilag bármi, amin az üldözöttnek keresztül kell mennie, és nem tudja ezt megtenni anélkül, hogy jól láthatóan ne hagyja környezeti elváltozást. Így gyakorlatilag a két üldöző csoport folyamatosan egymást váltogatva halad, és csökkenti az időszakadékat köztük és az üldözött között, hiszen már csak az új jeltől kell folytatni a keresést. Nyilván nagy előnye az üldözőknek a zsákmánnyal szemben, hogy nekik kevésbé kell óvatoskodniuk, így gyorsabban tudnak haladni – természetesen közben figyelnek az ellenség ellenintézkedéseire, mint pl. lesállások, aknák vagy elkerülő manőverek.

Amennyiben az üldözött megpróbálná álcázni a nyomait, akkor sem feltétlenül kell kétségbe esni. Ugyanis ez ekkora teherrel a háton, menekülés közben csak minimálisan tudja lassítani a képzett üldözőt – és ezt a képzettséget nem kell túlgondolni. 2024 nyarán próbaképpen 12 fő tatabányai lövészkatona három nap képzést követően egy háromfős csoportot cirka 12 órás üldözést követően sikeresen felszámolt. Ezt már egy hasznos alapnak lehet nevezni, amivel hatékonyan követhető az ellenség. Ennél nyilván vannak jóval komolyabb szintek, például kutató-mentő

csoportoknál, ahol lábnyom-töredékekből kell tudni megtalálni pl. egy kábítószertől bódult vagy egy mentális problémával küzdő, megzavarodott embert. Volt jó néhány hasonló feladata a KSZKSZ- (közúti szállítási készenléti szakasz) szolgálatoknak, ahol biztosan hasznát látták volna ennek a tudásnak a lövészek is, de természetesen ez már az a szint, aminek az elérése, majd szinten tartása nem fér bele egy harcoló katona hétköznapijaiba.

Mire figyelünk?

Bármilyen szituációban is szeretnénk követni valakit, alapvetően hat csoportra tudjuk osztani a jeleket.

Szabályosság: az ember törekszik a rendezettségre, akármit is csinál. Ez ránk katonákra különösen igaz, és ha esetleg születésünknel fogva valamelyünkben hiányzott volna ez a késztetés, azonnal ott termett pár lelkes kiképző, aki derékszög-párhuzamba állította még a lelkünket is. Nos, a természetben semmiféle szabályos elrendeződést nem látni, pontosabban mikroszkóp nélkül nem. Minden, ami szabályos, természetellenes. Legyen az egy bakancsnyomban lévő körforma, egy egyenesre kifeszített botlódrót, vagy álcázás céljából amatőr módon szabályosan lerakott faágak.

Színváltozás: egy letaposott levél megsötétült sérülésétől kezdve a megmozgatott kövek nedves alsó felén keresztül a fonákjukat mutató levelekig, lehullott, illetve felületre felkent vérnyomokig minden ide tartozik, ami a környezet színharmóniájának emberi tevékenység általi megváltoztatására utal.

Szemtelés: bármilyen emberhez köthető, általa hátrahagyott idegen tárgy. Egy foszlány az MRE-csomagolóanyagból, széklet, lecsöpögött fegyverolaj, töltény, de akár a vér is ide tartozhat.

Áthordás: nagyon leegyszerűsítve bármi olyan jel, ami természetellenesen át- vagy felkerült egy felületre, pl. aszfaltra felhordott sár, a bakancs talpára rakódott szennyeződés a fűszálakon, esetleg víz a köveken egy patakon való átkelés után.

Bolygatás: magyarán a természetes állapot külső erő hatására történő megváltozása. Ilyen például az avar felforgatása, leszakadt pókháló, mohával borított fa bakancsral vagy fegyverrel történő leverése, függőágy dörzsölő nyoma a fakérgen vagy a mezőn történő áthaladás során letaposott virágok. Ez utóbbi említése kissé furcsa lehet, de egy teljesen használható nyom, mert egy sérült virág soha nem fog regenerálódni, így hosszú ideig mutatja nekünk a csapást.

Lenyomódás: ez lenne ugyebár a nagy klasszikus, amit alapvetően nyomkeresésként mint laikusok el tudnánk képzelni. Természetesen nem csak a lábbeli

hagy lenyomódást. A földre helyezett hátizsák, fegyverláb, derékalj, de akár a vizeletnyom is ide tartozik.

Ezek a jelek természetesen kombináltak is előfordulhatnak, sőt ez a gyakoribb. Például egy széttagosított vakondtúrásban jó esély van megtalálni a bakancs lenyomódását, talpmintájának szabályosságát, a nedves belső rész előbukkanása által a színváltozást és a kis kupac rongálódása miatt a bolygatást is.

Nem lesz mindig olyan szerencséje az üldözőnek, hogy egy ilyen méretű nyomcsapdával kényeztesse a sors; sokszor egészen apró jeltöredékekkel kell beérnünk. Ezek az úgynevezett mikro-nyomcsapdák. Egy füves mezőn keresgélve például sok esetben találhatunk borsószem méretű fodros földkupacokat a talaj felszínén, amiket a földigiliszták hagynak maguk után hajnalban. Ez a kis gilisztaszéklet-kupac remekül megőrzi a lábbeli lenyomatát, még ha csak kis méretben is. Pontosan ilyen remek mikro-nyomcsapda egy letaposott gomba, egy kiköpött rágó az aszfalton, egy széttagosított gyümölcs, meztelen csiga vagy állati ürülék. Nemcsak a lenyomódást és a szabályosságot őrzik meg általában jól kivehető módon, de az üldözött nyomeltűntető eljárásait is megnehezítik, mert egyszerűen nem lesz rá ideje, hogy minden ilyen apró nyomcsapdát kikerüljön. A felsorolt példák remekül segíthetnek nekünk a jel korának meghatározásában is.

Általánosságban elmondható a nyomkeresésről, hogy nem egy egzakt tudomány, és bármennyit beszél róla az ember, bármilyen elméleti oktatást is tart vagy ül végig, a tapasztalatot soha, semmi nem pótolja. A jel korának megállapítására ez hatványozottan igaz. Gyakorlatilag az idő a kereső ellen dolgozik, mert számtalan hatás ér mindent, ami által sikeres elfogást hajthatna végre. A fű felegyenesedik, a kövön hagyott víz felszárad, a levél ismét a nap felé fordul, emberek, állatok járják össze a csapást, a szabályosság éles peremei pedig beomlanak. A valódi tudás nem az, hogy megtalálja az ember a jelet, hanem hogy tudja, hogy jót talált meg, és képes egy „hideg” üldözés végrehajtására is.

Természetesen ezeket a nyomokat nem elég elméletben tudni, észre is kell venni. Mivel a természeti népekkel ellentétben mi már alig használjuk az érzékszerveinket valódi képességük szintjén, különböző gyakorlatokkal rá kell vezetni a modernnek nevezett embert, hogy ne csak nézzen, lásson is. Ezt a szokásos katonai módon érzük el, ahol a gyermeki szintű, már-már nevetségesen egyszerű feladatokkal kell kezdeni, és fokozatosan bonyolítva lehet elérni, hogy akár két napon keresztül üldözve az ellenséget, aktív nyomeltűntető eljárásokat leküzdve végül sikeres elfogást érjen el a tanuló. Mint mindenhez, természetesen a nyomkövetéshez is kell

érezék, de bátran kijelenthető, hogy szinte bárki képes megtanulni az alapvető eljárásokat. Sokkal nehezebb ezen képességek fenntartása, mert ez még a kezdő szinten is rengeteg időt vesz igénybe. Bizonyára sokak által ismert a Dunning-Kruger-hatás, sőt napi szolgálatunk során is bele-bele szoktunk botlani a jelenségbe. Ez nagyon egyszerűen megfogalmazva arról szól, hogy ha valaki kezdő, általában végtelenül magabiztos, hiszen azt sem tudja, hogy mennyi mindent nem tud. Akkor kezd valódi ismeretekkel és képességekkel rendelkezni egy témában, amikor a magabiztossága szinte nulla. Ahogy kezd profivá válni, és ahogy többet és többet tanul meg az adott dologról, a magabiztossága elkezd visszatérni. Nyomkeresés során könnyen eshetünk ebbe a hibába. Egy könyv elolvasása, egy pár videó az internetről nagyon jó kedvcsinálónak, de valódi, értékelhető tudást alig ad. A cikk írójaként és – bátran kijelenthetem – a téma rajongójaként, több tanfolyammal a hátam mögött állítom: én is csak a felszínt kapargatom. Egy használható alappal ugyan rendelkezem, de volt szerencsém néhány igen nagy tudású oktatóhoz, akik minden héten keresnek eltűnt személyeket az Alpokban, és szakmájuk mesterei. Nyilván ők is fényévekre vannak egy szan vadásztól, akinek viszont gyerekkora óta a megélhetése függ attól, hogy mennyire éles a szeme. A kérdés, hogy mi az ambíciószint, mire van idő és lehetőség. Ha szeretnénk a témába belelenni, mindenképpen válasszunk egy képzést egy tapasztalt oktatóval, a többi már csak gyakorlás és elszántság kérdése. A nyom ugyanaz lesz a tizedik tanfolyamon is, mint az első, kérdés csak az, hozzáadztuk-e a szemünket – az meg már csak rajtunk múlik. 📍

Nagy Gergely zászlós

A fizikai felkészítés jelentősége

Napjainkban egyre nagyon jelentősége van a mentális és fizikai felkészültségnek, különösen a honvédségben szolgálatot teljesítő katonák tekintetében. A mindennapi feladatok sikeres és eredményes végrehajtásához elengedhetetlen, hogy testben és lélekben is felkészültek legyünk a napi kihívásokra. Ha szakmaiságban, nyelvi kompetenciákban, valamint fizikai felkészültségben eredményesek vagyunk, akkor a mindennapi tevékenység könnyebb, kezelhetőbb és eredményesebb lesz.

A nyugati hadseregekben egyre több helyen vezetik be az úgynevezett *Holistic Health and Fitness* programot, mely az egészséges életmód négy legfontosabb alapelemére fókuszál: mentális felkészültség, fizikai kondíció, táplálkozás, pihenés. Ha ezen elemek összhangban vannak, és azokat beépítjük a mindennapi rohanó életünkbe, akkor a napi tevékenységünk eredményesebbé válik, ami kihat a család–szabadidő–énidő egyensúlyára is.

A Magyar Honvédség Altiszti Akadémia Altiszt-képző Központjában elkezdtek a program tesztelését, melynek során jelentős eredményeket ért el a kiképzendő állomány. Ekkor fogalmazódott meg a gondolat, hogy nemcsak követelményeket kell támasztani a kiképzendők vagy éppen az alakulatnál szolgálatot teljesítők felé, hanem egy olyan felkészülési programot szükséges biztosítsunk számukra, amely lehetővé teszi a gyakorlatok, a napi tevékenység, illetve az évente kötelezően végrehajtandó fizikai állapotfelmérő (továbbiakban: FÁF) sikeres végrehajtását.

Mindenki számára ismert, hogy 2025. január 1-jétől megváltoztak a FÁF követelményei. Szigorodtak a teljesítés feltételei, ugyanakkor bővült a kötelezően végrehajtandó és választható követelmények tárháza. Mindemellett számos harcoló alakulatnál további feladatokat vezettek be, amelyek révén nemcsak a fizikai állóképességet, hanem a harc megvívásához szükséges felkészülést is mérik. Ugyanakkor a rendszer eddig nem biztosított kollektív felkészülési programot, melyet alkalmazni tudtak volna a Magyar Honvédség kötelékéhez csatlakozni vágyók, vagy a már a honvédségnél szolgálatot teljesítők. Természetesen voltak alakulatok, ahol a testnevelő tiszt segítségével sportfoglalkozásokat, felkészülési programokat tartottak, ami segített az állomány fizikai állóképességének fejlesztésében. Jelenleg nem áll rendelkezésre olyan egységes felkészülést támogató program, ami bárki számára szabadon elérhető és alkalmazható.

Ezt felismerve az Altiszt-képző Központ kiképző állománya – szorosan együttműködve az Altiszti Akadémia Közelharc és Testnevelés Módszertani Részlegével – kidolgozott egy programot, melynek segítségével akár önállóan is fel tudnak készülni a katonák a sikeres fizikai állapotfelmérésre. Aki követi a programot,

az képességének és aktuális állapotának megfelelően tudja kiválasztani és végrehajtani a tartalmi elemeket. Téves az a hozzáállás, hogy két héttel a FÁF végrehajtása előtt lemegy az egyén, fut egy rövidet, végrehajt néhány fekvőtámaszt, felülést és ezzel eredményesen felkészült az állapotfelmérés sikeres teljesítésére. Ez egyrészt nem tesz jót az egészségének, mivel emelkedhet a sérülések kialakulásának veszélye, továbbá a felkészülés hiánya teljesítményromláshoz is vezethet. Alapvető elvárás a „megfelelt” minősítés, de a cél a kiváló eredmény elérése. A kidolgozott program hatnyolc hetes időtartamra szól, mert ez az időtáv szükséges ahhoz, hogy az ember be tudja építeni mindennapi életébe a sportra fordítandó időt. Ennyi idő alatt éri el a szervezete azt az állapotot, hogy hiányként élné meg, ha nem hajtaná végre a napi sporttevékenységet. A fizikai felkészültség mellett pozitív hatással van a mentális és pszichés jólétünkre, hiszen a napi rutinban természetessé válik a mindennapos mozgás. Itt lép be a következő pont, hiszen ezzel észrevétlenül tettünk az egészségünkért, melyhez már csak a táplálkozás és a pihenés összhangját kell tudatosan megterveznünk.

A jelen programmal bárki eredményesen tud felkészülni a fizikai állapotfelmérő sikeres végrehajtására, és biztos vagyok benne, hogy mind az egyén, mind a szervezet összértékelésében is jelentős javulás tapasztalható majd. A teljes programot tartalmazó gyakorlatok leírása QR-kód segítségével érhető el, mely bármikor letölthető különböző infokommunikációs eszközökre. A kész gyakorlatsort magukkal vihetik akár a sportpályára, kondicionáló terembe, esetleg otthonukba, ahol a család többi tagját is rávehetik egy közös sportolásra, mozgásra.

Az eddig megtervezett felkészülési programot – úgyszintén QR-kóddal elérhető – videós bemutató anyag fogja követni. Ennek az új innovációnak köszönhetően a szemléltető videók további segítséget nyújtanak abban, hogy a felhasználó hogyan tudja szabályosan és sérülésmentesen végrehajtani a gy-

korlatokat. Tervben van egy mobil applikáció készítése, hogy további ismereteket és tudást biztosítsunk a kitűzött célok sikeres eléréséhez.

Ezek az innovatív tevékenységek megfelelő segítséget nyújtanak a rendszer és az állomány részére a sikeres és eredményes felkészüléshez. Így nemcsak a katonák fizikai állapota javul, de a szervezet harcképessége is eredményesebb lesz.

Sok sikert és eredményes felkészülést kívánok mindenkinek!

Zsiros Tamás főtörzsszázlós

Honvédelmi vásárlói kedvezmény a Toyotától

A világ legnagyobb, legzöldebb és leginnovatívabb autógyártója számos területen nyújt támogatást vásárlóinak, ez esetben lokálisan segítve a Magyar Honvédséget. A Toyota Central Europe–Hungary vásárlási kedvezményt biztosít a hadsereg személyi állományának és közeli hozzátartozóinak. A program keretében a jogosultak kedvezményes áron vásárolhatják meg a Toyota kiválasztott modelljeit, legyen szó városi közlekedésre tökéletes ötödik generációs hibrid hajtású, illetve teljesen elektromos autókról vagy tágas, családbarát megoldásokról.

Ismerjék meg Önök is a Toyota legnépszerűbb autóit Magyarországon, a Toyota Corollát és a vadonatúj Toyota C-HR-t!

A Toyota Corolla a világ egyik legkedveltebb autója, több mint 50 millió eladott példánnyal bizonyítva megbízhatóságát és kiemelkedő minőségét. A legújabb generációs modell 1,8 és 2 literes öntöltő hibrid hajtásláncokkal érhető el, amely 140, illetve 196 lóerős teljesítményt nyújt, alacsony fogyasztású (akár 4,4 l/100 km WLTP-ciklus szerint) és dinamikus vezetési élményt kínál. Az autó modern Toyota Smart Connect multimédiás rendszerrel, fejlett vezetéstámogató funkciókkal és tágas, ergonomikus belső térrel rendelkezik, amely hosszú utak során is kényelmes utazást biztosít.

A vadonatúj Toyota C-HR merész, kupészerű dizájnjal és innovatív technológiáival tűnik ki a crossover kategóriában, magán viselve a Toyota új-hullámos kalapácsfej orrkialakítását. Az 1,8 és 2 literes öntöltő hibrid rendszerek mellett most először plug-in hibrid változatban is elérhető, amely akár 66 km-es tisztán elektromos hatótávot kínál. A Toyota Safety Sense legújabb generációja, a 12,3 colos digitális műszeregység és a minőségi anyaghasználat mind hozzájárulnak az autóban tapasztalható prémium érzethez. Az aerodinamikai fejlesztéseknek köszönhetően a C-HR nemcsak látványos, hanem hatékony is: alacsony légellenállási együtthatója segít optimalizálni a fogyasztást és csökkenteni a zajszintet.

Elérhetőség:
Dura László
flottaértékesítési vezető

☎: +36 23 885 123

📞: +36 20 220 6123

✉: laszlo.dura@toyota-ce.com

Toyota Central Europe – Hungary
2040 Budaörs Budapest, Keleti u. 4.
Hungary
www.toyota.hu

Kibervédelmi hirdetés

2025.02.13.

HEGYI KIKÉPZÉS, Csobánka

Rácz Tünde fényképei

